

FAGBLADET FOA

Magtanvendelse
**REGLERNE
BLIVER ÆNDRET
- LÆS HVORDAN**

SIDE 6

Sygehjælper fortæller:
**SÅDAN TACKLER
JEG DET, NÅR ET
BARN DØR**

SIDE 16

BØRNEHUSET GNISTEN ER GÅET VÆK FRA FASTE STUER TIL BØRNENE:

**EIK OG DE ANDRE
BØRNEHAVEBØRN
HAR TILLID TIL ALLE**

SIDE 24

LÆR AT TAGE GODT IMOD

Arbejder du med børn på flugt?

En god og tryk hverdag er afgørende for børn på flugt. Få redskaber til at skabe trivsel i børnenes liv på vores gratis introkursus.

Læs mere og tilmeld dig her

taggodtimod.dk

“Alle har en god eller en dårlig dag. Men jeg tror, der er flere af de svære dage for børn, der er flygtet.”

- ALBERTE, 11 ÅR

Red Barnet

BRUG FOA

DAGPLEJEREN ANETT MATTE SYGEMELDES – I DAG ER HUN HJULPET VIDERE

SIDE 14

INDHOLD

4 Chefredaktørens leder

6 Fag og fremtid

Nye regler om magtanvendelse skal gøre det nemmere

8 FOKUS Ytringsfrihed

Hvert fjerde FOA-medlem har holdt kritik af forhold på arbejdspladsen tilbage

12 Striiben & Medlem til medlem

13 Groft sagt

14 Brug FOA

Dagplejer Anett gik helt ned – men blev hjulpet op igen af FOA og en god arbejdsgiver

16 TEMA Med døden på job

Fire FOA-medlemmer giver unikt indblik i deres tanker, når de møder døden på jobbet

22 Fagligt talt

24 Fag og fremtid

Grænserne mellem stuerne er blevet ophævet på daginstitution

28 Robotstøvsugere

De små robotstøvsugere flytter ind flere og flere steder. Det er både godt og skidt, lyder det

30 Brug FOA

Henning fik efterbetaling på 340.000 kroner for at have passet sin kone derhjemme

32 Kollegakram

Annette har et helt vildt overskud – derfor fortjener hun et kram

34 INDBLIK Oplæring i udlandet

Fem studerende fra forskellige faggrupper fortæller om deres ophold i udlandet

38 A-kassen

Sådan kan du opgradere dine kompetencer, mens du er ledig

39 Mad på farten

40 Det sker

42 Quiz

KOLLEGAKRAM

ANNETTE ELSKER SIT ARBEJDE – OG KOLLEGERNE ELSKER HENDE
SIDE 32

TEMA

SÅDAN HÅNTERER HENRIETTE DET, NÅR BØRNENE DØR PÅ INTENSIV
SIDE 16

99

I DANMARK HAR JEG ALDRIG SET ET BARN SPISE BRIE. HER I FRANKRIG FÅR BØRNENE OST TIL HVERT MÅLTID. BØRNENE SPISER SOM KONGER. SIDE 34

ANN MARIA FLORIN SKOV

ELEV PÅ DEN PÆDAGOGISKE ASSISTENTUDDANNELSE

Har været på oplæring i fransk vuggestue

FOA

Ansv. chefredaktør Klaus Lange
klaus@foa.dk · 46 97 23 21

Fagbladsredaktør Allan Wahlers
alwa@foa.dk · 46 97 26 44

Udgiver FOA · Staunings Plads 1-3
1790 København V · 46 97 26 26
foa.dk · foa@foa.dk

HVAD GØR DU FOR DIG SELV?

VELKOMMEN | Du får lige en krammer, inden jeg skriver om noget megavigtigt. Og hvis min skriftlige krammer ikke virker, så læs Kollegakram på side 32 og få et smil på læben.

Til sagen: Jeg har et spørgsmål til dig: Må du hvi-ske: 'Godt, det ikke er mig', inden du skal ind til to sørgende forældre, der lige har mistet deres barn? Er det ligefrem en god idé? Er du uprofessionel, hvis du føler sorg, når en borger dør? Eller er du et dårligt menneske, hvis du ikke føler noget? Det er let at føle skam og skyld i sådan en situation.

Men døden er også en del af jobbet, når du arbejder med mennesker. Derfor har vi spurgt Iver, Daniel, Henriette og Claus, der alle oplever døden som en del af deres arbejde, hvad der fylder for dem. Jeg får en klump i halsen, når jeg læser, hvordan sygehjælperen Henriette beskriver, at døden også kan være en lettelse.

Hvis du googler sorg og dødsfald, bliver du bombarderet med, hvad du skal gøre for at hjælpe andre i sorg. Men på redaktionen synes vi, at det er slående, hvor svært det er at finde råd til, hvordan medarbejdere bedst tackler svære følelser i forbindelse med borgere, der dør. På side 21 har vi derfor forsøgt at samle nogle input til dig.

De handler ikke om, hvad du kan gøre for andre, men hvad du kan gøre for dig selv – og hvordan du som professionelt menneske kan tænke om de følelser, du får, når du møder døden på dit arbejde. God læselyst! ★

Klaus Lange
KLAUS LANGE
ANSV. CHEFREDAKTØR

MERE OM
YTRINGSFRIHED
I VORES TEMA
PÅ SIDE 8

”

HVIS DU GOOGLER SORG OG DØDSFALD, BLIVER DU BOMBARDERET MED, HVAD DU SKAL GØRE FOR AT HJÆLPE ANDRE I SORG.

HVAD MENER DU?

Hvad gør du, hvis du har et problem på arbejdet, du gerne vil gøre noget ved?

AF SARA RESTED SURI

Jeg plejer at sove på det

Therese Marie Jensen
Pædagogisk assistent og AMR i Den danske Børnehave, Løgumkloster

Jeg har ikke selv prøvet at tage et større problem op med min leder. Når det er mindre ting, plejer jeg at sove på det og så italesætte det, inden problemet vokser. Det er også rart at vende det med en kollega.

Vi har en åben kultur

Laura Helene Blomkvist Justesen
Social- og sundhedsassistent i Borgerteam Sydvest, Randers Kommune

Jeg oplever, at min leder er lydhør overfor kritik – men også at vi har en åben kultur kollegerne imellem. Jeg kunne ikke finde på at gå til pressen. Jeg kan ikke se, hvad det ville gavne.

Har tillid til min chef

Kristine Thorndal Kofoed
Social- og sundhedsassistent i Borgerteam Sydvest i Randers Kommune

Jeg har ikke noget problem med at sige det højt til min leder, hvis der er et eller andet. Jeg har tillid til, at min chef tager godt imod mig, for det plejer hun at gøre.

VAR SOMMERFERIEN DYR?

Her er ekspertens gode råd til mere luft i budgettet.

AF LAURITS ERIKSEN

Hvis du bokser med økonomien efter sommerens mange udgifter, er du langt fra den eneste. "Mange bruger flere penge, end de i virkeligheden har, men de ved det ikke, fordi det er uoverskueligt at lægge et budget," siger Lars Møller Michaelsen, teamleder i PenSam Bank. Derfor kommer han med 6 gode råd til dig, der gerne vil skabe mere luft i budgettet.

BRUG FOAS OG PENSAMS TILBUD

PenSam Bank er en bank skræddersyet til FOA-medlemmers behov. PenSam opfordrer derfor deres kunder til at gennemgå deres økonomi sammen med dem. Som medlem af FOA har du også adgang til PlusKortet, hvor du kan opnå en række økonomiske fordele.

 Læs mere
Pensam.dk

1

MOBIL-ABONNEMENT

Du kan ofte spare penge ved at skifte til et nyt teleselskab. Mange mobilselskaber tilbyder samtidig streamingtjenester i abonnementet, og det kan derfor betale sig at undersøge, om der er nogen, der tilbyder de streamingtjenester, du allerede betaler for.

2

SOV PÅ DET-REGLER

Hvis du ser noget, du gerne vil købe, er det en god idé at gøre det til en huskeregel at vente og sove på det. Hvis du stadig ikke kan undvære det, er det helt i orden at bruge penge på det. "Det kan lyde banalt, men det er virkelig effektivt," siger Lars Møller Michaelsen.

3

SÆLG UD FRA SKABENE

Ligesom mange vælger at spare penge ved at købe genbrugsvarer, kan der også være penge at tjene ved at sælge brugte ting. Ifølge DBA har en genbrugssælger i gennemsnit tjent 5.624 kr. på at sælge ud sidste år.

4

BIL OG CYKEL

Hvis man lejer sin bil ud via GoMore, kan man få en lejeindtægt, når man ikke selv bruger den. Derudover er det selvfølgelig altid økonomisk smart at tage cyklen, når det er muligt.

5

FLYT PENGENE

Det kan være en god idé at flytte dine penge væk fra din lønkonto. Sæt dem i stedet til side på en separat konto, for eksempel en opsparingskonto. Så mindskes risikoen for, at de bliver brugt.

6

INDKØB OG MADPLAN

Supermarkederne ved, hvordan de lokker flere varer ned i kundernes kurv, og jo oftere vi handler, jo oftere falder vi for deres salgstricks. Det kan være en god idé at benytte sig af tilbudsapps som TooGoodToGo eller handle i yderåbningstimer, hvor der ofte er nedsatte varer på hylderne.

Nemmere regler på vej, når der anvendes magt

Indtil nu har medarbejdere på det specialiserede socialområde skullet indberette brug af stofseler, epilepsialarmer og sengeheste, hver gang de brugte dem. Det gør den nye ændring af magtanvendelsesreglerne på handicapområdet op med.

AF MALIN SCHMIDT | ARKIVFOTO: TOR BIRK TRADS

Da FOA spurgte medlemmerne, hvilke regler for magtanvendelse, de gerne ville ændre, hvis de kunne, lød svarene især:

At stofseler ikke skal registreres dagligt.

At sengeheste til borgere, der risikerer at falde ud sengen om natten, ikke skal registreres hver gang.

At der er mulighed for at bruge en babyalarm eller bevægelsesensor hos de svært multihandicappede borgere, som ikke kan kalde på hjælp.

Og nu har de endelig udsigt til ikke at skulle indberette, hver eneste gang de har spændt en stofsele, for at en borger med eksempelvis cerebral parese ikke falder ud af sin kørestol. Hver eneste gang de tænder en alarm, der overvåger, om borgeren får et epilepsianfald i søvne. Eller hver gang de sætter sengehesten op for at borgeren ikke skal falde ud af sengen.

Magtanvendelsesreglerne er nemlig blevet ændret, så for eksempel seler kan forhåndsgodkendes.

Eller som en omsorgs- og pædagogmedhjælper på voksenområdet skrev:

”Der har været alt for meget kontortid til registrering. Vi skal have de varme hænder fri til kærlighed.”

Og ændringerne i lovgivningen kommer til at kunne mærkes på gulvet, mener

Martin Andersen fra socialnavigation.dk, der i mange år har undervist pædagogisk personale og sundhedspersonale på det specialiserede socialområde og i psykiatrien i tvang- og magtanvendelsesregler.

”På det punkt var det svært at se det som andet end bureaukrati for bureaukratiets skyld, så denne ændring giver god mening. At afbureaukratisere det, så man ikke skal gå ind og indberette hver gang.”

Usikkerheden har været stor

Derudover har ændringerne forsøgt at tydeliggøre nogle af reglerne. For eksempel reglen om fysisk guidning, der er blevet tydeliggjort, så det nu står klart, at man gerne må stille sig imellem to borgere, der er i konflikt og guide verbalt eller med en hånd på en skulder.

”Når fysisk guidning ikke er en magtanvendelse, er det, fordi den sker frivillig,” siger Martin Andersen, der mener, at der er god brug for tydeligere magtanvendelsesregler.

Han oplever ofte tvivl blandt kursister. Og usikkerheden bliver ikke mindre efter tv-udsendelser, der viser en forrået kultur, som for eksempel ’Nødråb i natten’, hvor handicappede blev udsat for omsorgssvigt grænsende til vanrøgt.

”Det, der sker for nogle personaler, er,

HVORNÅR TRÆDER DET I KRAFT?

Nogle af ændringerne trådte i kraft 1. juli 2024, men bestemmelserne om anvendelse af kamerakig, låsning og sikring af skabe og skuffer m.v. og adgang til en beboers bolig i et botilbud får virkning fra 1. januar 2025. Det skyldes, at afgørelser efter disse bestemmelser efter indstilling fra kommunen træffes af Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap, som nedsættes 1. januar 2025.

KILDE: SOCIAL-, BOLIG- OG ÆLDREMINISTERIET

Magtanvendelse skal altid være sidste udvej, men den forekommer, og snart bliver der blødt op på reglerne for omfanget af dokumentation.

at de bliver endnu mere bange for at gøre noget forkert, så de i sidste ende måske undlader at handle der, hvor de burde have handlet.”

For det pædagogiske arbejde i psykiatri og på handicapområdet er i forvejen belagt med gråzoneproblematikker. Hvornår er noget omsorgssvigt, og hvornår er der omsorgspligt? Hvornår bliver det sundhedsskadeligt ikke at få børstet tænder eller få gjort rent?

Så lidt som muligt

Grundlæggende er udgangspunktet for magtanvendelsesreglerne uændrede, understreger Martin Andersen. At man skal komme så langt pædagogisk, som man kan. Magtanvendelse er allersidste udvej, og alt skal være afprøvet, inden man griber ind.

”Der er altid usikkerhed på det her område. Er det det rigtige, jeg gør i situationen? Hvornår skal jeg gribe ind? Det gælder selvfølgelig særligt ved grænseoverskridende eller konfliktskabende adfærd.”

For spørgsmålet er, hvornår vi er i en situation, hvor personen er til fare for andre.

”Det er den situation, mange personaler står i,” siger Martin Andersen, der mener, at lovgivningen er blevet en smule mere lempelig for personalet med den nye ændring:

”Nu trækkes personalets erfaring og kendskab til borgeren og historikken også ind i vurderingen af, om man skal gribe ind eller ej. Men det giver selvfølgelig også et dilemma i forhold til retssikkerhed og selvbestemmelsesret. Vi er nødt til at huske på borgernes rettigheder. Magtanvendelse er og skal være allersidste udvej.” ★ MASCH@FOA.DK

DET SVARER FOAS MEDLEMMER

- 16 procent af medarbejderne på botilbud, i socialpsykiatri og behandlingspsykiatri er delvist eller helt uenige i, at de føler sig godt klædt på til at håndtere brug af magtanvendelse og tvang i arbejdet.
- 29 procent af medarbejderne er helt eller delvist uenige i, at reglerne om magtanvendelse og tvang hidtil har været lette at handle efter i praksis.

KILDE: FOA, MEDLEMSUNDERSØGELSE OM DET SPECIALISEREDE SOCIALOMRÅDE 2023/24

MANGE HOLDER KRITIKKEN FOR SIG SELV

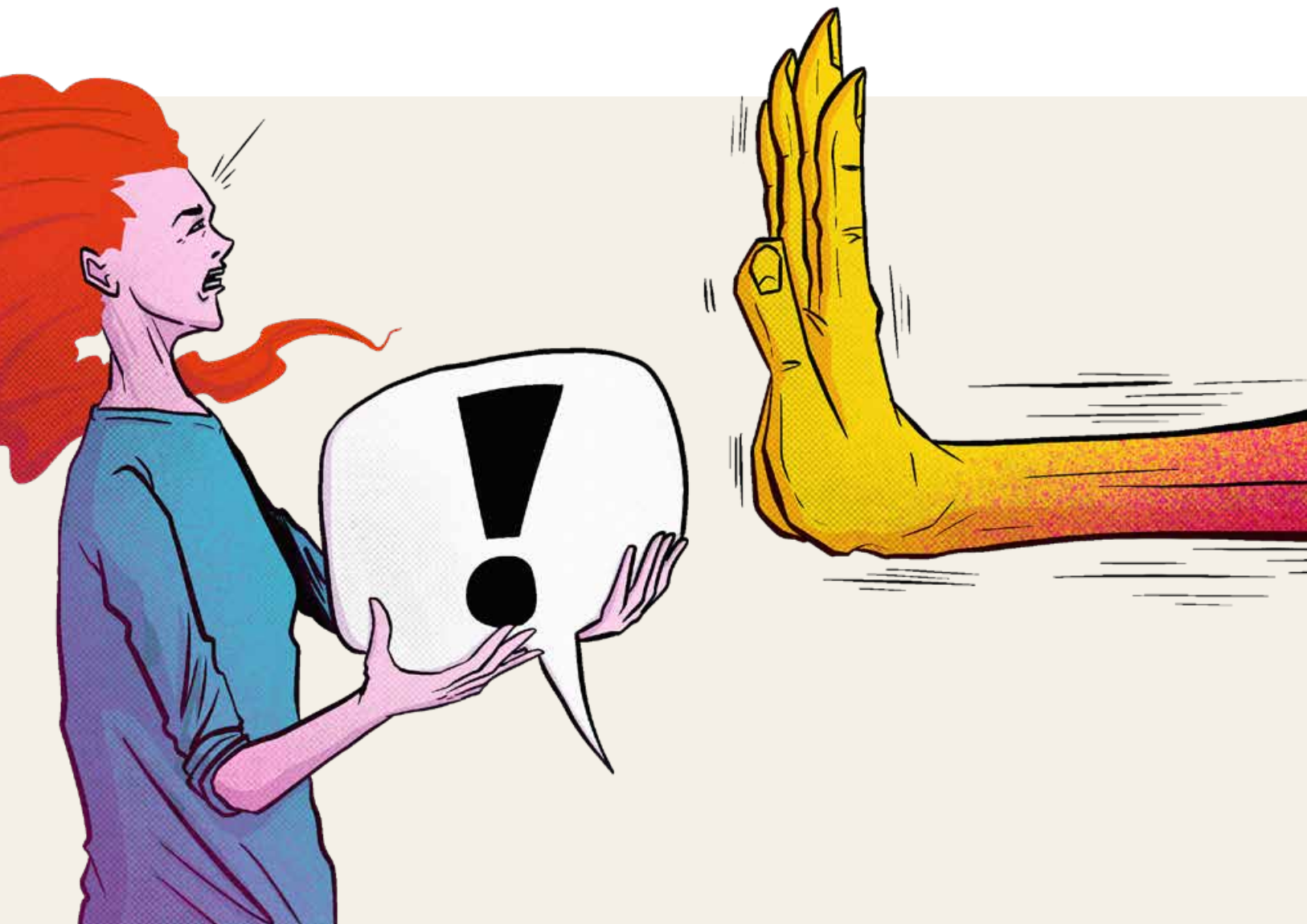
En stor del af FOAs medlemmer har svært at sige fra over for underbemanding, omsorgssvigt, dårlig ledelse og andre dårlige forhold på arbejdspladsen, viser ny undersøgelse.

Hun er ofte den eneste social- og sundhedsassistent til over 50 beboere på det jyske plejecenter, hvor hun arbejder.

For nylig fik forholdene utilfredse pårørende til at kritisere arbejdspladsen i de lokale medier. Men det blev ikke bedre af det.

”Det er vanvittigt, at jeg indimellem skal stå alene med sådan et kæmpe ansvar. Min nærmeste kollega er sygemeldt, så jeg kan bare vente, til hun er tilbage. Og arbejdsmiljøet og samarbejdet er så dårligt.”

Social- og sundhedsassistenten, som udtaler sig til Fagbladet FOA, ønsker

FOKUSSIDERNES ER SKREVET AF SARA RESTED SURI OG ALLAN WAHLERS | ILLUSTRATION: LAUGE HØSKULDSSON EILSØE-MADSEN

ikke at stå frem med navn, men redaktionen er bekendt med hendes identitet og historie.

Prøver at gå til sin leder

Kvinden er et billede på en kultur, hvor mange hellere vil bide sig i tungen end råbe højt om kritisable forhold. Det viser en ny undersøgelse.

Hvert fjerde FOA-medlem siger, at de har holdt kritik af forhold på arbejdspladsen tilbage af frygt for repressalier. Og mere end halvdelen af de adspurgte mener, at det vil få konsekvenser for dem at udtale sig offentligt om kritisable forhold på arbejdspladsen.

Det er ikke sådan, at den anonyme social- og sundhedsassistent bare ser til. Indimellem tager hun fat i sin arbejdsmiljørepræsentant eller går direkte til sin nærmeste leder med det, hun er utilfreds med.

Men hun stoler ikke på, at lederen kan håndtere udfordringerne. Og oppefra i systemet er der et massivt pres på, at hun holder kritikken for sig selv.

"Jeg har flere gange oplevet, at der kommer en mail fra den øverste chef i kommunen om, at der ikke er nogen, der må ytre sig om noget, når der har været sager fremme," fortæller hun.

Offentligt ansatte har ret til at udtale sig, fastslår formanden for FOAs Social- og Sundhedssektor, Tanja Nielsen. Hun er bekymret over, at der stadig er mange, der ikke tør ytre sig, når det ellers ville være på sin plads.

"Tavshedspligt er bundet op på de personlige forhold og den pleje og omsorg, man har været involveret i omkring den enkelte borger," siger Tanja Nielsen.

"Man må gerne udtale sig generelt. Så det er dybt bekymrende, når man som øverste leder sender en mail rundt, der siger noget andet. Medarbejderne skal have lov til at ytre sig." ★

Nye skandaler skal undgås

Sagen om Kongsgården har været en øjenåbner for Aarhus Kommune. Nu skal noget lignende forhindres med åbenhedstræning.

HAR HUN FORTRUDDT?

39-årige Manje Hasso havnede i orkanens øje, fordi hun valgte at stille sig frem i TV 2-dokumentaren 'Operation X: Nødråb i Natten'. En dokumentar, der rejste massiv kritik af bostedet Lynghuset i København, hvor Manje Hasso arbejdede, og som viste omsorgssvigt og forråelse blandt bostedets medarbejdere og ledelse.

Hvis en journalist ringer til sosu-assistent Christoffer Ranegaard Hvass, har han en lille pjece med gode råd til før, under og efter et interview samt hotlinenummeret til Aarhus Kommunes presseafdeling.

Pjecen blev delt ud på et tre timer langt kursus, han var på i slutningen af maj. Det blev kaldt 'Åbenhedstræning', og det var arrangeret af kommunen.

"Budskabet var, at man skal være åben over for pressen, for når man skaber en lukket mur, får pressen lov til at diktere historien," siger Christoffer Ranegaard Hvass.

At åbenhedstræningen er opstået i Aarhus Kommune er måske ikke helt tilfældigt. Det var her, TV 2 med skjult kamera på plejehjemmet Kongsgården i 2020 afslørede, hvordan beboeren Else blev udsat for grelt plejesvigt.

To tidligere ansatte fik efterfølgende bøder for grov pligtforsømmelse, en leder blev fyret, og dækningen i medierne var massiv.

Selv om Christoffer Ranegaard Hvass arbejder på et andet plejehjem end Kongsgården, husker han tydeligt, hvordan sagen påvirkede ham.

"Som tillidsmand var jeg selv en af de personer, journalisterne begyndte at ringe til. Det er ikke lige det sjoveste at sidde i den situation, og der var mange negative historier i forhold til at være ansat på plejehjem og i sosu-branchen," siger han.

Kongsgården var et lavpunkt

I Aarhus Kommune ser man sagen om Kongsgården som et lavpunkt, som man ikke må ramme igen. Det fortæller rådmænd for Sundhed og Omsorg, Christian Budde.

"Efter TV 2-dokumentaren oplevede man en lukket kommune, der gemte sig bag jura. Noget af det, vi lærte, var, at vi hele tiden skal stille os ved siden af medarbejderne og borgerne. Vi kan ikke holde til at være et lukket system," siger han.

Læs og se vores interview med hende om, hvordan hun bag efter har haft det med at stå frem.

Det er blandt andet derfor, Aarhus Kommune har valgt at lave åbenhedsstræning for ledere og medarbejdere.

”Vi har brug for at ændre en hel kultur omkring tillid og åbenhed. Ret hurtigt stod det klart, at hvis vi skal lykkes med at flytte os selv, skal vi gøre det sammen med medierne,” siger Christian Budde.

Tanja Nielsen, som er formand for FOAs Social- og Sundhedssektor kalder åbenhedsstræningen et godt sted at begynde. Men hun mener – ligesom Christian Budde – ikke, at den kan stå alene. Der skal også arbejdes med den psykologiske tryghed på selve arbejdspladserne.

”Hvis ikke medarbejderen har et tillidsfuldt forhold til lederen, så kan det være utroligt svært at have en god dialog og føle, at man rent faktisk tør bruge sin ytringsfrihed,” siger hun. ★

På Folkemødet i juni på Bornholm debatterede FOAs Social- og Sundhedssektorformand Tanja Nielsen ytringsfrihed med blandt andre rådmand Christian Budde fra Aarhus Kommune (th.).

GUIDE

DET KAN DU GØRE

Offentligt ansatte har ret til at ytre sig, hvis de ønsker det. Men det er altid en god idé at gøre det klogt, siger chefkonsulent i FOAs TR-afdeling Sune Rosdahl. Her er nogle af hans gode råd:

Første skridt er ofte at vende de problemer, du synes, der er, med dine kolleger. Prøv at samles og få sat nogle fælles ord på – så ved du også, at du ikke står alene med dine oplevelser.

Derefter bør du/I kontakte **TR** eller **AMR** og **FOA**. Man står stærkere, hvis problemet har været forsøgt rejst gennem **MED-** eller **SU-systemet**. I tilfælde af f.eks. voldsomme sparekrav eller generelle problemer med at rekruttere fagligt uddannet personale, er både ledelse og ansatte i samme båd. Så her kan det være nødvendigt at trænge igennem til beslutningstagerne i jeres kommune.

I kan også sende en **bekymringshenvendelse**. Den kan være med til at bryde de ’lydtætte vægge’, der kan være mellem arbejdspladser og beslutningstagerne. Forsøg at samle alle kolleger – på tværs af organisationsskel. **I står stærkest, hvis I lægger navn til**, og så mange som muligt bakker op om henvendelsen.

En bekymringshenvendelse fungerer bedst, hvis den giver **konkrete eksempler** og f.eks. beskriver, hvilke konsekvenser et sparekrav har for løsningen af opgaverne. Vær konkret og hold den gode tone. Kan der nævnes paragraffer i serviceloven, de ansatte ikke har mulighed for at leve op til?

Det hjælper også at sætte tal på.

Husk, at offentligt ansatte har lov til at ytre sig – men husk også, at der er en række regler. I skal være opmærksom på. Læs mere i FOAs materiale **’Sig det højt – gør det fagligt’**:

KILDE: CHEFKONSULENT I FOA, SUNE ROSDAHL, TASK FORCE ARBEJDSMILJØ OG ØKONOMI

KÆRE REGERING – HER ER PRINCIPPERNE, I BØR FØLGE

STRIIBEN | Debatten om den fremtidige sundhedsstruktur er så småt kommet i gang. I FOAs høringssvar om en ny sundhedsstruktur har vi valgt at give et bud på en række principper, som bør følges i den nye fremtid for sundhedsvæsenet:

- Fremtidens sundhedsvæsen skal være demokratisk styret. FOA foreslår, at udgangspunktet for dette er et nærhedsprincip, så det politiske ansvar er entydigt og tæt på der, hvor opgaverne varetages.
- Det er afgørende for FOA, at der tages alvorligt fat i et opgør med den sociale og geografiske ulighed i sundhed.
- FOA foreslår, at der er en tæt sammenhæng mellem en kommende sundhedsstrukturereform og reformen om en ældrelov. I særdeleshed så sundhedsopgaver integreres i helhedsplejen.
- Den ny sundhedsstruktur skal skabe bedre muligheder for at sikre og understøtte det gode borger- og patientforløb, som FOAs forskellige faggrupper, sammen med andre faggrupper, bidrager til.
- Der skal sikres størst mulig sammenhæng for borgerne. Ansvar og overgange mellem sundhedsvæsenets enheder skal være tydeligere.
- FOAs medlemmer skal have de nødvendige adgange til digitale løsninger og velfærdsteknologi, der skal understøtte borgerforløbene. Derfor mener FOA, det er en god idé, at ansvar og plan for digitale løsninger skal være et nationalt anliggende.
- De økonomiske ressourcer skal følge med på hele sundhedsområdet i takt med, at befolkningen vokser, og velstanden stiger. Der skal samtidig styr på medicinudgifterne.

Og så kan vi endnu engang gentage: Slip medarbejdernes faglighed løs! FOAs mange faggrupper kan meget i samspil med hinanden og andre faggrupper – de gode takter på ældreområdet må ikke drukne i en ny sundhedsstruktur. ★

MONA STRIIB
FORMAND

”

DE GODE TAKTER PÅ
ÆLDREOMRÅDET MÅ
IKKE DRUKNE I EN NY
SUNDHEDSSTRUKTUR.

X

@STRIIBMONA

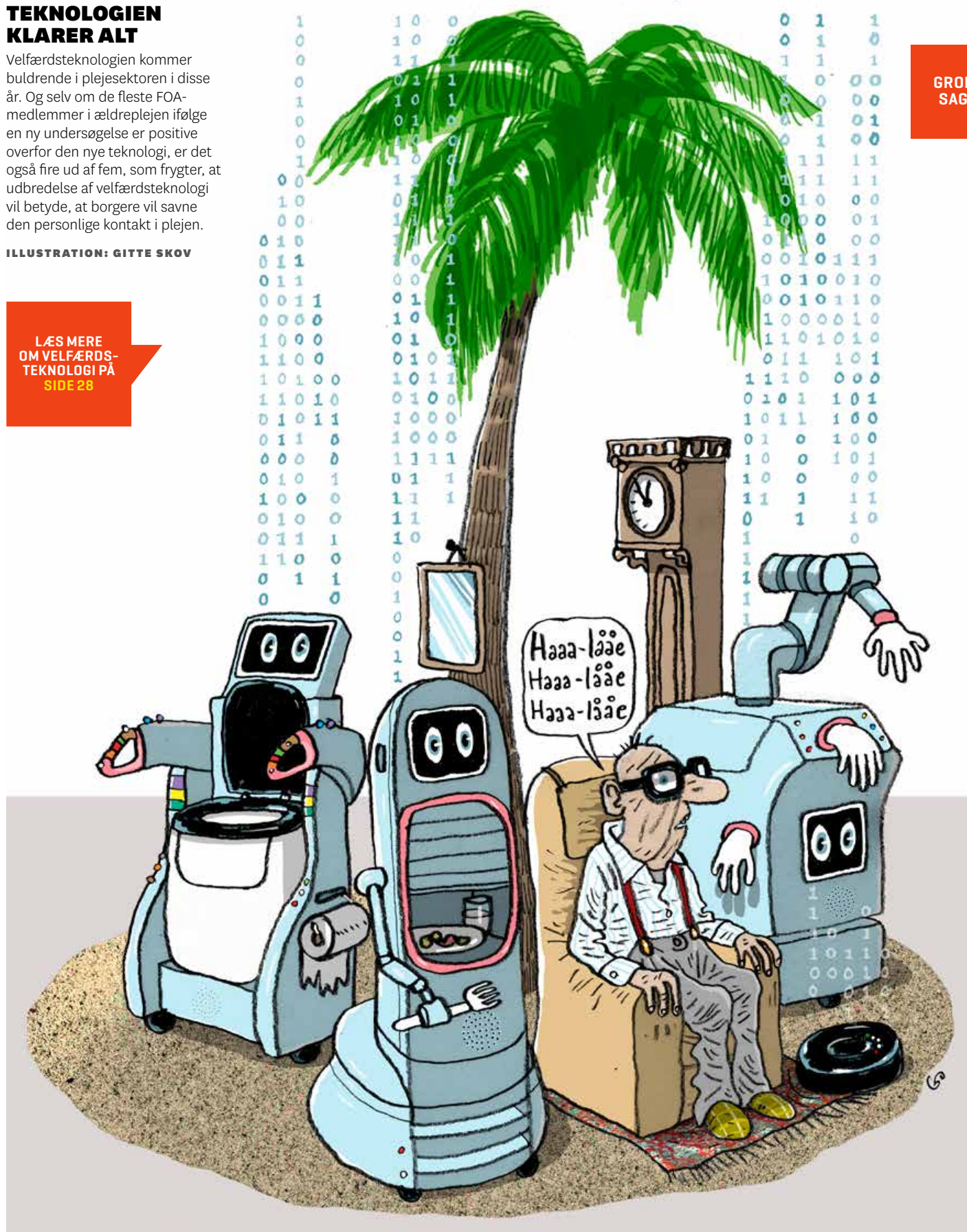
TEKNOLOGIEN KLARER ALT

Velfærdsteknologien kommer buldrende i plejesektoren i disse år. Og selv om de fleste FOA-medlemmer i ældreplejen ifølge en ny undersøgelse er positive overfor den nye teknologi, er det også fire ud af fem, som frygter, at udbredelse af velfærdsteknologi vil betyde, at borgere vil savne den personlige kontakt i plejen.

ILLUSTRATION: GITTE SKOV

LÆS MERE
OM VEFÆRDS-
TEKNOLOGI PÅ
SIDE 28

GROFT
SAGT

Anetts leder hjælp hende op fra sofaen

Med en konstruktiv tilgang fra arbejdsgiveren – og hjælp fra FOA på sidelinjen – fik dagplejer Anett Sølvberg Rosener igen mod på arbejdslivet efter en sygemelding.

AF LAURITS ERIKSEN | FOTO: ROBERT WENGLER

”

Jeg havde aldrig ondt i maven, når telefonen ringede. Den historie har jeg lyst til at råbe ud til alle.

ANETT SØLVBERG ROSENER
DAGPLEJER

Anett Sølvberg Roseners hus er fyldt med lykkelige minder fra et dagplejersliv.

Fryseren, der gemte på is i litervis. Den elskede kasse med legoklodser. Gyngestativet, der blev leget på, til det blev slidt.

Men også minder fra en tid, hvor alt gjorde ondt.

Det begyndte under coronapandemien, som især var svær for dagplejerne. Der var strenge krav til rengøring, og arbejdet i eget hjem uden kolleger var ensomt.

Efterfølgende skulle der ikke meget til at slå Anett Sølvberg Rosener ud. Da hendes mand besluttede at flytte fra hende, gik det galt.

”Jeg blev så syg, at jeg ikke kunne andet end at sidde dér hele dagen,” siger hun og peger på den grå hjørnesofa i dagligstuen.

”Jeg kunne ikke sove. Jeg kunne ikke spise. Jeg kunne ingenting.”

Anett Sølvberg Rosener gik til lægen, som fortalte hende, at hun havde stress. Hun måtte sygemelde sig fra sit arbejde.

”Okay, tænkte jeg, det var en overraskelse. Men når jeg så tænker tilbage, giver det hele jo mening.”

Anett vil inspirere andre

Det var omkring sygemeldingen, historien nemt kunne have taget den drejning, Anett Sølvberg Rosener frygtede.

At arbejdsgiveren, Svendborg Kommune, ville hive i hende for at få hende tilbage. At hendes leder ville ringe i utide og ikke anerkende hendes sygdom.

Men sådan forløb det heldigvis ikke.

”Der har aldrig været bebrejdelser eller pres fra nogen. Jeg havde aldrig ondt i maven, når telefonen ringede. Den historie har jeg lyst til at råbe ud til alle,” siger Anett Sølvberg Rosener.

En af årsagerne til det gode forløb var, at Anett havde en repræsentant fra FOA med til alle sygesamtaler.

”Når man er hovedperson i en sygesamtale, kan man godt blive forvirret over alle de ting, man skal holde styr på,” siger Kätthe Lund, sektorformand i FOA Sydfyn, som var bisidder ved Anetts sygesamtaler.

Anett Sølvberg Rosener (tv.) føler sig rigtig godt behandlet af Susanne Kjær Andersen, som er dagtilbudsleder i Svendborg Kommune.

"Anett har jo aldrig været til en sygesamtale før, og så kan det godt virke lidt officielt og farligt. Vi var der for at tage brodden af."

Og det er særligt trygheden, Anett i dag anerkender FOA for.

"Det var rart, at jeg vidste, der var nogen på min side. Mine tanker var alle steder, så Käthe holdt styr på det hele, når jeg ikke kunne," siger Anett Sølvberg Rosener.

Tager hul på et nyt kapitel

Efter fem måneder var Anett Sølvberg Rosener klar til at begynde på arbejde igen. Men i stedet for at få hende til at fortsætte, hvor hun slap, fornemmede hendes leder, at Anett havde brug for en frisk begyndelse.

"Medarbejdere skal begynde i det tempo, der passer dem, og man skal finde en balance, der hverken er for hurtig eller for langsom," siger Susanne Kjær Andersen, dagtilbudsleder i Svendborg Kommune.

Derfor blev Anett Sølvberg Rosener ansat i et nyt gæstehus for dagplejere, hvor hun det første stykke tid mest hjalp med praktiske ting.

"Vi vil gøre alt for at fastholde vores medarbejdere i dagplejen. Anett er en dygtig medarbejder, som er værdifuld at fastholde, så vi var fleksible og kreative for at finde den løsning, der kunne få hende tilbage," siger Susanne Kjær Andersen.

Anett Sølvberg Rosener fik timer hos en psykolog gennem PenSams sundhedsordning, og Svendborg Kommune tilbød hende et kursus i stresshåndtering.

"Jeg var lidt skeptisk, men jeg lærte, hvilke værdier i livet der betyder noget. De tanker, jeg ikke kan gøre noget ved, dem må jeg sende afsted, og så må jeg gøre noget ved dem, jeg kan," siger Anett Sølvberg Rosener.

Nu sælger Anett huset med de mange minder og bevæger sig ind i et nyt livskapitel. En fremtid, hun omfavner med håb og optimisme – takket være dem, der passede på hende i en svær tid.

"Det bedste råd, jeg kan give, er: Tag imod! Tag imod de tilbud, din arbejdsgiver og FOA kan tilbyde. Tag imod omsorgen fra andre, når du ikke selv har mere at give af." ★ LAUE@FOA.DK

DEN GODE SAMTALE

Käthe Lund fra FOA Sydfyn fortæller, at det har stor betydning, hvordan sygesamtaler bliver gennemført på arbejdspladsen.

Ledelsen i Svendborg Kommunes dagpleje er ifølge Käthe Lund et godt eksempel på, hvordan en arbejdsgiver har en god dialog med sin ansatte under et sygeforløb.

"Ledelsen har en fastlagt procedure om at fastholde kontakten til den sygemeldte. Det er ikke en sygesamtale, men nærmere en omsorgssamtale," siger Käthe Lund.

"Fokus skal være, hvad arbejdspladsen kan gøre for at få medarbejderen godt tilbage, fremfor hvilke forventninger, der er til den ansatte."

Har du brug for hjælp

Kontakt din FOA-fagforening via foa.dk/afdelinger

TEMA

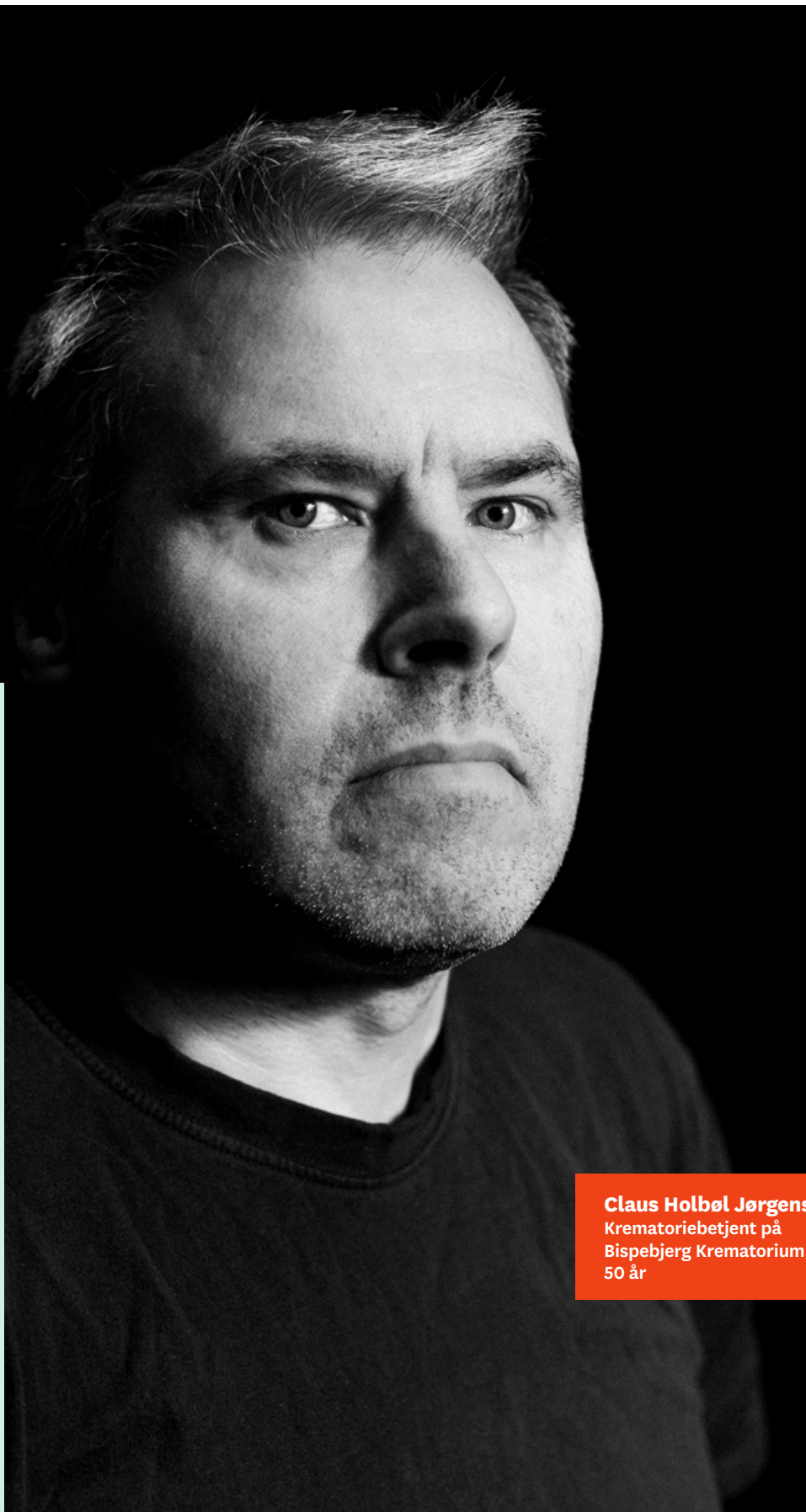
DØDEN OG ARBEJDET

Mange FOA-medlemmer møder døden i forbindelse med deres arbejde. Men selv om man professionelt ved, hvordan den håndteres, kan det stadig være hårdt menneskeligt. Her er fire forskellige fortællinger om døden – og nogle gode råd, du kan bruge.

MED DØDEN PÅ ARBEJDE

Mange af FOAs medlemmer er vant til at møde døden i forbindelse med deres job. Men bliver det nogen-
sinde hverdag? Og hvordan tackler man det bedst, når man bliver førstehandsvidne til mennesker, der siger farvel til livet på mere eller mindre naturlig vis? Mød fire forskellige tilgange på disse sider.

TEKST OG FOTO: RASMUS HARGAARD BREUM

”

DET MÅ IKKE FØLES SOM EN FABRIK

Det mest udfordrende ved det her job, er de små kister. Jeg kan huske, vi kremerede et barn, som var på min egen datters alder. I sådan en situation kan man godt mærke, at man ikke er helt død inde i. Jeg forestiller mig altid, at dem, vi kremerer, ligger fredfyldt i kisten med armene over kors. Det er ikke sikkert, det er rigtigt, men det er sådan, jeg tænker det.

Vi sørger for at gøre tingene med respekt og med fingerspitzgefühl. Det må ikke føles, som om vi arbejder på en fabrik. Jeg tror noget af det, der hjælper os til, at det ikke føles som en fabrik, er, at vi en gang imellem har det, vi kalder overværelser, hvor pårørende kommer og ser kisten køre ind i ovnen. Det husker os på, hvad det egentlig er, vi arbejder med.

Hvis der er en med en fødselsdato, som er tæt på min, bliver man mindet om sin egen dødelighed. Jeg ved også, at jeg vil kremeres, når jeg dør. Sådan tror jeg, de fleste krematorer har det. Alternativet er at blive jordbegravet, og den proces der sker, når man er lagt i jorden, synes jeg ikke lyder særlig tiltalende. Jeg ved jo godt, jeg er død og kan være ligeglad, men alligevel.

Claus Holbøl Jørgensen
Krematoriebetjent på
Bispebjerg Krematorium,
50 år

A black and white portrait of Daniel Kunz, a middle-aged man with a shaved head and a light beard. He is looking slightly upwards and to the right with a thoughtful expression. The background is a plain, light color.

Daniel Kunz
Obduktionstekniker
på Sygehus Lillebælt,
44 år

”

NOGLE KASTER SIG NED PÅ JORDEN OG GRÆDER HØJLYDT

Første gang jeg som portør skulle køre en seng med en afdød over i sygehuskapellet, tænkte jeg 'Hvad nu, hvis vedkommende rejser sig op?' Jeg kunne mærke varmen, der steg op ad halsen og helt op over ørerne. Hjertet og tankerne hamrede afsted. Og så lige pludselig en dag har du vænnet dig til det.

Folk reagerer forskelligt, når de mister. Nogle er vrede og skælder ud på den døde. Jeg har endda engang oplevet en pårørende slå på den døde i frustration. Nogle kaster sig ned på jorden og græder højt, når de ser deres afdøde familiemedlem. Jeg kan da godt mærke, at der sker noget med mig, når jeg har med berørte pårørende at gøre, men jeg har aldrig grædt med dem.

Da jeg selv fik børn, kunne jeg også mærke, at jeg tænkte lidt ekstra over nogle ting. Selen i barnevognen skulle ikke være for løs, og vindueskarmen var fastspændt sikkert. Og selvfølgelig skal de have lov til at klatre i træer, de skal bare ikke gøre det i en hættetrøje. Nogen vil nok synes, jeg er paranoid. Jeg mener bare, jeg passer lidt på, fordi jeg har set det ske. Børn er døde på den måde.

Jeg har da også gjort mig store tanker om, hvad der skal ske med mig. Der er et papir med min underskrift, hvor der står, jeg skal strøs ud over åbent hav. Jeg kan godt lide havet og åen, men nu må man jo ikke sprede aske i vandløb. Det kunne jeg jo godt tænke mig, at man måtte. Jeg elsker at gå langs åen, se og høre vandet.

”

DET KAN VÆRE EN GOD TING, AT BARNET DØR

Første gang et barn, jeg passede, døde, lagde jeg mærke til, hvor hurtigt dødsstivheden indtrådte. Det var vildt – jeg syntes faktisk, det var fysisk ubehageligt at røre ved så stift et barn dengang. Man kunne godt tro, at det ofte sker, at børn dør på vores afdeling, men i løbet af mine 27 år her, er det færre end 10 af dem, jeg har passet, som er døde.

’Godt, det ikke er mig’. Det hviskede en hospitalspræst, vi havde, altid til sig selv, inden han gik ind på en stue for at tale med forældrene til et dødeligt sygt barn. Det lyder ikke ret sympatisk, men hvis man øver sig i at tænke den tanke, at det ikke er min sorg, så bliver det nemmere at være i rummet med de her dybt ulykkelige mennesker, som er ved at miste det dyrebareste, de har.

Hvis det er et barn med en medfødt hjertefejl, hvor lægerne har prøvet alt muligt, og man kan se, barnet har det skidt, så kan det faktisk være en god ting, at barnet dør. Forældrene har været der på første, anden, tredje, fjerde måned og er ved at blive slidt i stykker. Det er en meget kort historie, forældrene får om deres barn, og selv om det er utrolig trist for dem, så er døden måske ikke så skidt endda.

Det kan være svært at arbejde i et rum, hvor man kan mærke så meget uro og ængstelse. På den ene side er der nogle fortvivlede forældre, som har en masse spørgsmål, og på den anden side er der en masse praktiske opgaver, som skal løses. Hvis man bare kunne dele sig i to, ville det være meget nemmere.

Henriette Ghimire
Sygehjælper på Børnehjerteintensiv
Afdeling på Rigshospitalet,
54 år

”

DEN LUGT SLOG MIG HELT UD

Det er alt det, der opstår omkring et dødsfald, som gør mig våd i øjenkrogen. En børnefamilie, hvor en mor, en far eller et barn er død. Det er levende mennesker, der reagerer, og jeg tænker, det lige så godt kunne have været en af mine nære.

Jeg så en død mand første gang, da jeg havde været ansat under en uge. Det var en afdød, der skulle flyttes over i kisten – dengang havde Falck en aftale om at hjælpe bedemanden i private hjem. Han havde nok ligget et stykke tid, for da vi begyndte at flytte rundt på ham, kom en grim lugt ud af hans mund. Det er det, jeg bedst husker fra den dag. Den lugt slog mig helt ud.

Jeg synes nærmest, det er ligskænding at skulle genoplive en 93-årig. Døden indtræffer naturligt på et eller andet tidspunkt, når man er over 90. Der er bare nogle regler, vi skal følge som ambulancebehandlere. Heldigvis har de nogle steder regler for, at beboerne ikke nødvendigvis skal genoplives, når de dør.

Det er ikke fordi, man ikke må blive ked af det i det her job. Man må gerne vise, at man bliver berørt af oplevelserne. Og hvis vi har været udsat for noget særligt alvorligt, får vi også tilbudt psykologhjælp. Sådan har det ikke altid været. Engang var der en tendens til, at man slet ikke måtte vise, at man blev berørt. Sådan er det heldigvis ikke længere.

Iver Sørensen
Ambulancebehandler ved
Præhospitalet Base Randers Nord,
67 år

NÅR EN BORGER DØR

Nogle gange bliver man mere ramt af sorg, når en borger dør, end man gør andre gange. Det er ikke til at forudsige, præcis hvordan man reagerer. Her er nogle ting, der er vigtige at vide, hvis du føler dig ramt.

GUIDE

Hvorfor føler jeg sorg, når en borger dør?

Selv om man udelukkende har en professionel relation til et andet menneske, kan det godt være sorgfuldt, hvis vedkommende dør. Det kan skyldes tabet af selve relationen, omstændighederne og/eller forhold fra ens eget liv omkring tab. Måske har du mistet et nært familiemedlem på næsten samme måde, og derfor kan der være nogle følelser, som lige pludselig kommer op til overfladen igen.

Følelserne kan være forskellige – man kan være ked af det, føle vrede eller begge dele på samme tid. Lettelse kan også være en del af det, hvis det har været et langt og svært sygdomsforløb.

Det vigtigste budskab er, at det er fuldstændig normalt at føle sorg, når du møder dødsfald i forbindelse med dit job.

Hvorfor bliver jeg ked af det, hvis det er en borger, jeg ikke har en relation til?

Der kan også være tale om en empatireaktion, som ikke skal forveksles med sorg. Det kan være, hvis man for eksempel oplever et barn eller en ung person, som pludselig dør. Her kan man mærke de pårørende og sætte sig ind i deres følelser i en vis udstrækning. Måske har man også her selv oplevet noget lignende, som kan udløse uventet stærke følelser, fordi minderne kommer op til overfladen igen.

At arbejde med mennesker er fra tid til anden følelsesmæssigt belastende. Blandt andet når der er dødsfald involveret. Men selv om man som fagperson kender risikoen, er det stadig normalt at reagere på dødsfald – både de voldsomme og uventede dødsfald og de mere forventede dødsfald. Og det er meget forskelligt, hvordan vi reagerer.

Er det uprofessionelt at føle sorg?

Ved en følelsesmæssig reaktion i en arbejdssammenhæng har mange måske tanker som 'Er jeg ikke er i stand til at håndtere mit arbejde?' eller 'Er jeg ikke stærk nok?'. Men det er ikke uprofessionelt at føle sorg. Til gengæld kan det være et problem ikke at tage vare på sig selv, når man reagerer. I følelsesmæssigt påvirkede perioder af livet har man mindre overskud til for eksempel at varetage sit arbejde, og det skal man være klar over.

Er det uprofessionelt ikke at føle sorg?

Nogle gange oplever man, at ens kolleger reagerer på en situation på arbejdet, uden at man selv bliver påvirket. Det er lige så normalt som at reagere. Her er det vigtigt at være opmærksom på, om det ikke at føle for eksempel sorg handler om, at man reelt ikke oplever et tab, eller om det reelt handler om at skubbe en følelsesmæssig reaktion fra sig, som man ellers burde håndtere.

Hvordan skal jeg håndtere sorgen?

I første omgang er det godt at mærke efter, hvordan man har det. Fylder hændelsen stadig meget næste dag, bør man handle på det.

Det er vigtigt at tale om det, du har oplevet. Brug dit netværk af kolleger, familie eller venner, din leder, din arbejdsmiljørepræsentant, din tillidsrepræsentant – eller hvem du har tillid til. Det kan også være din læge eller et tilbud om psykologhjælp i en sundhedsordning. Mange klarer det dog uden en psykolog.

Igen skal man huske, at det er normalt at føle sorg og vigtigt at få talt om sorgen.

Hvordan ruster jeg bedst mig selv?

Målsætningen er ikke at undgå at blive ramt af sorg. Målsætningen er at vide, hvordan vi tager os af sorgen. Du kan på forhånd sætte dig ind i, hvad der er arbejdspladsens politik på området, og hvor du finder hjælp. Er der en sorgpolitik? Hvem kan du tale med? Det hjælper os at vide, at værktøjskassen er i orden.

Hvad kan jeg gøre på min arbejdsplads, hvis jeg mener, at der mangler en sorgpolitik i forhold til, når en borger dør?

Hvis man er usikker på arbejdspladsens retningslinjer ved for eksempel sorg relateret til arbejdet, kan man gå til sin leder, arbejdsmiljørepræsentant, arbejdsmiljøleder eller tillidsrepræsentant. Det vil også være til dem, at man kan rejse ønsket om en sorgpolitik – også en, der tager højde for den sorg, man kan føle i forbindelse med en borgers død.

KILDE: IDA TETZLAFF, PSYKOLOG, FALCK

GODE FORBEDRINGER AF ASSISTENTUDDANNELSEN

FAGLIGT TALT | Rekordmange fik sidste år en uddannelsesaftale, så de kan uddanne sig til pædagogisk assistent. I alt 1.677 aftaler blev der indgået. Det svarer til en stigning på 21 procent. Særligt unge- og EUX-andelen er vokset.

Det er virkelig glædeligt at se, at flere kommuner tager uddannelsesansvaret på sig. Uddannelsen til pædagogisk assistent bliver samtidig styrket med et større specialpædagogisk fokus. I august er en ny revidering af uddannelsen nemlig trådt i kraft.

Revisionen har vi, arbejdsmarkedets parter, arbejdet på, siden en evaluering af uddannelsen fra 2021 viste, at især de specialpædagogiske kompetencer blev efterspurgt. I FOA er vi begejstrede over, at der i den forbindelse er blevet tilføjet et større specialpædagogisk fokus, hvor balancen er holdt i det pædagogiske felt.

Elevernes evne til at arbejde selvstændigt og til at reflektere over egen praksis er også blevet tilføjet i den nye bekendtgørelse, hvilket er en central kompetence inden for alle pædagogiske områder.

I forbindelse med revisionen er en del mål, der overlappede hinanden, også blevet sammenskrevet, og nogle af de specifikke mål for uddannelsen er revideret. Derudover er hele den pædagogiske målgruppe tilføjet mål, der alle henvender sig til børn, unge og voksne. ★

”

**ELEVERNES EVNE
TIL AT ARBEJDE
SELVSTÆNDIGT OG
TIL AT REFLEKTERE
OVER EGEN PRAKSIS
ER OGSÅ BLEVET
TILFØJET.**

X

@FOAHENRIKSEN

KIM HENRIKSEN
SEKTORFORMAND

KORT
OG
GODT

GRAVIDE PÅ NATTEVAGT HAR FÅET NYE RETTIGHEDER

Fra det øjeblik en arbejdsgiver får at vide, at en ansat med natarbejde er gravid, må der gå to uger, til vagtplanen er rettet til, så den gravide højst må udføre natarbejde én gang om ugen. Det er en del af den overenskomst for offentligt ansatte, der blev vedtaget tidligere på året.

Økonomisk må en graviditet heller ikke koste. Den gravide skal stadig have en løn, der svarer til det, hun ville tjene som nattevagt.

Ny forskning viser, at natarbejde øger risikoen for abort.

Læs mere her

OK25 BLIVER SKUDT I GANG

Overenskomsten for de privatansatte FOA-medlemmer skal fornyes næste år. Derfor vil der igennem hele efteråret være møder i hele landet, hvor det skal debatteres, hvilke krav der sendes til arbejdsgiverne denne gang.

FOAs næstformand Thomas Enghausen forventer, at bedre løn endnu en gang får topprioritet, ligesom forbedringen af arbejdsmiljø og -forhold bliver vigtig.

Tag kontakt til din lokale fagforening, hvis du vil være med til at arbejde med kravene til arbejdsgiverne.

Læs mere her
Foa.dk/ok25

FOTO: JØRGEN TRUE

Maddag 2024 bliver både for børn og ældre

I 10 år har køkkenpersonalet i vuggestuer og børnehaver haft patent på at vise deres færdigheder i at servere sund, velsmagende og alsidig kost til de 'små kunder' i daginstitutionerne. Men i år inviteres de ansatte i plejehjemmenes køkkener også til at deltage i den årlige maddag 25. september.

"Mad og måltider betyder lige så meget for dem som for børnene. Så det er helt oplagt at udvide maddagen til en begivenhed på tværs af generationer," siger Pia Heidi Nielsen, der er formand for Kost- og Servicesektoren i FOA. Hun håber, at man nogle steder ligefrem

etablerer et 'fusionskøkken' og giver børn og gamle mulighed for at spise sammen.

Årets tema for maddagen er kartofflen. Der skal serveres brændende kærlighed på både plejehjem og i dagtilbuddene. De små kan også fornøje sig med en kartoffel-ærtesuppe med chorizo.

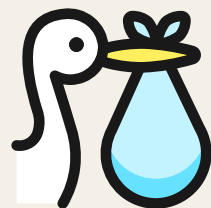
Læs mere her

Hvis der i forvejen er tale om nogle job, der lønmæssigt ikke er på niveau med andre uddannelser (...) så skal vi meget længere op lønmæssigt.

HANS HENRIK SIEVERTSEN

PROFESSOR VED VIVE BØRN OG UDDANNELSE

Ansøgninger til pædagoguddannelsen via kvote 1 faldt med 10 procent i år sammenlignet med sidste år – det ekstraordinære lønløft til visse velfærdsuddannelser har altså ikke vendt tendensen. Endnu. Kilde: B.T.

64.000

nyfødte er, hvad der cirka forventes i 2030. Det er 8.600 færre, end man tidligere har forventet, oplyser Danmarks Statistik. Dermed ser det ud til, at behovet for uddannet pædagogisk personale vil være knap så stort til den tid, som det før har været vurderet.

ER DIN CHEF EN HØVDING ELLER ET DUMT SVIN?

Danskerne vil ikke længere finde sig i chefer, der er sure, fraværende og tyranniske.

Det er budskabet i bogen 'Gid min chef var høvding', som netop er udkommet.

Forfatterne Christian Groes og Dennis Nørmark mener i stedet, at tiden er kommet til, at cheferne bliver mere som indianernes høvdinge – lyttende og ydmyge.

På den måde får man medarbejderne med sig og skaber rummelige og dynamiske arbejdspladser. Som

inspiration rummer bogen historier fra gamle dages stammesamfund og om nutidens 'moderne høvdinge'.

PÆDAGOGISK PERSONALE SLIDES HÅRDT MENTALT

Pædagogmedhjælpere er blandt de faggrupper, der føler sig mest mentalt udkørte, når de har rundet 50 år.

Det viser nye tal fra Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA).

Ni procent svarer, at de i høj eller meget høj grad føler sig psykisk nedslidte. Det er på niveau med socialrådgivere, mens kun fire faggrupper føler, de har det værre – værst står det til blandt modne socialpædagoger, hvor 14 procent dør med psykisk nedslidning.

"Debatten om nedslidning har fyldt meget i Danmark, men der er indtil nu ikke blevet sat tal på, hvor mange af de beskæftigede der føler sig nedslidte," siger professor Lars Andersen fra NFA.

Her er alle børn alles børn

Små børnegrupper og kendte voksne? Hvad nu hvis det ikke er løsningen på trygge børn i dagtilbud, spørger børnehusleder, der arbejder efter en helt anden teori.

AF MALIN SCHMIDT | FOTO: RASMUS HARGAARD BREUM

I Børnehuset Gnisten i Søborg er børnene ikke inddelt i stuer. Det væsentlige er nemlig trygheden og tilknytningen, og den får børnene, når de sidder og spiser sammen. Når de voksnes roller er tydelige for børnene. Og når de laver pædagogiske aktiviteter på tværs af børn og voksne. Så alle lærer hinanden at kende.

"Det er jo ikke væggene, der skal skabe tryghed. Og det er ikke et fast vagtskema. Det er os," siger børnehusleder Maj Luffe Andersen, der begyndte i Gnisten for tre år siden og allerede dengang vidste, at hun ville lave daginstitution på en anden måde, end både hun og personalet havde prøvet før.

Det var ikke kun, fordi skovbørnehavedelen lukkede, og de pludselig skulle huse en ekstra børnegruppe. Men fordi hun syntes, det gav faglig mening. Især lige efter corona, hvor samme faste børn til samme faste voksne var blevet mantræet i daginstitutioner over hele landet.

"Hvad hvis der er endnu bedre måder at skabe trivsel og tryghed for alle børn i hele åbningstiden," spurgte Maj Luffe Andersen sig selv.

Rykker rundt efter børnene

Så stuerne blev sat fri. Frokostbordene blev sat sammen af forskellige børn og voksne i perioder på tre måneder. Rummene, hvor stuerne tidligere holdt hjemme, blev til projektrum som Junglen, Sletten og Regnskoven, som kunne huse forskellige børnegrupper, der efter en periode skifter konstellation.

Børnene har halvdelen time tre gange om ugen med deres egen aldersgruppe, men bytter ellers plads lige som de voksne. Og i Gnisten er dørene sjældent lukkede. Bortset fra vuggestuerne, der lige nu har mange nye børn og derfor har lukket sig lidt for en tid.

"Det fungerer på en helt anden måde her, end noget andet jeg har prøvet. Her er alle børn virkelig alles børn," siger

Lene Brun, der er pædagogmedhjælper i børnehaven, som forleden fandt et barn fra en anden gruppe, der sad for sig selv. Men fordi hun kender barnet, og barnet har tillid til hende, kunne hun give barnet den støtte, det havde brug for.

”Det kræver, at vi er enormt nærværende. At vi rykker os rundt, der hvor børnene er og ikke omvendt. Og at vi tager over der, hvor der er brug for det,” siger Lene Brun.

Her er rollerne tydelige. For eksempel sidder der en voksen ved duplobordet, hvor vi også mødte drengen Eik, der er på forsiden af dette blad. Eik og de andre børn ved, at her er der ro til bare at sidde, få en krammer og en snak, forklarer Heidi Kristine Buchter, der er pædagogmedhjælper i vuggestuedelen. Lige som de ved, hvem de skal gå til, hvis de skal på toilettet.

”Der er mere tid til børnene, selv om vi i virkeligheden har ansvar for flere børn. Der er simpelthen mere tid til den enkelte,” siger hun.

Flere blikke

Det kræver planlægning, koordinering og ikke mindst pædagogik på et højt niveau, tilføjer Maj Luffe Andersen. For det handler ikke bare om at lukke det hele op. Det er ikke bare fri leg uden ramme. Alt er ikke flydende og til forhandling.

”Det kræver, at alle arbejder mere målrettet med, hvordan vi så skaber tryghed i de rammer. At børnene får tilknytningen til flere. For eksempel skal vi hele tiden evaluere på det, vi gør. Men også på, om det mon er blevet for løst, og om vi skal til at rette lidt ind igen,” siger hun og nævner det daglige koordineringsmøde, hvor alt det nødvendige omkring de forskellige børn bliver vendt.

På legepladsen cykler Lene afsted på scooter med et barn bagpå. Et andet barn bliver samlet op, og et tredje står ved et imaginært lyskryds, så Lene og karavanen må stoppe op. Et andet sted på legepladsen er der linet op med kasser med legoklodser, hvor nogle af de børn, der er helt nye og netop er kommet op fra vuggestuen sidder og viser pædagogen deres kæmpe tårn. Det virker, som om de har været børnehavebørn længe.

Børnene er enormt trygge

De voksne fra vuggestuen følger i starten med op i børnehaven, fortæller Heidi Kristine Buchter. Og fordi aldersgrupper, køn og sociale baggrunde jævnligt bliver blandet, er de også trygge, når de skal videre i skolen, for de kender altid nogen, der allerede går der.

”Børnene her er enormt trygge, måske netop fordi de ikke kun har deres egne voksne, der kender dem ind-

gående,” siger Heidi Kristine Buchter.

Børnene har også lov til at rykke sig og eksempelvis blive afleveret der, hvor de er tryggest.

”I denne her organisering er det helt o.k., at barnet ikke bliver afleveret i sin egen gruppe, hvis der er mange børn til en voksen. Så bliver man afleveret der, hvor der er lidt mere ro. Eller inde på kontoret hos mig,” siger Maj Luffe Andersen, der har oplevet, at det også giver medarbejderne både arbejdsglæde, energi og mening at slippe tanken om dine og mine børn.

For det giver overskud, at man kan deles. For selv om man tager hånd om flere og har en relation til flere, end på en stue med 24 børn og 4 voksne, så ved medarbejderne, at der er andre til at tage over. Der er andre der ser, understreger Lene Brun:

”Det giver en enorm tryghed og en enorm ro, at jeg ikke er den eneste, der står med ansvaret.” ★ MASCH@FOA.DK

”

Hvad hvis der er endnu bedre måder at skabe trivsel og tryghed for alle børn i hele åbningstiden?

MAJ LUFFE ANDERSEN
BØRNEHUSLEDER · GNISTEN

GUIDE

NØGLEN ER TRYGHED

Stuerne i Børnehuset Gnisten er droppet – sådan gjorde de

Tryghed

Åben organisering handler om at skabe tryghed mellem børn og voksne – og børn og børn. Primært i pædagogiske aktiviteter som måltider, ture og aktiviteter i blandede grupper og på ugentlige børnemøder. Her aftaler børnene selv planer, regler og rammer. Det skal føles ufarligt at sige sin mening og bede om hjælp.

Tydelighed

Det skal være tydeligt, hvilken voksen der i dag sidder ved duplo-bordet, og hvilke rum, børnene kan opsøge til rolige, vilde eller fantasifulde lege. Men også i forhold til, hvilke voksne der indtager hvilke faglige positioner. Det giver ro, overskud og fordybelse, at ikke alle voksne er i gang med alting hele tiden.

Evaluering og koordinering

Helt afgørende er det, at medarbejderne ved, hvad de andre gør, koordinerer deres indsatser og taler samme sprog. Det giver også flere blikke på det enkelte barn. Teamkoordinatorer fordeler ressourcerne mest hensigtsmæssigt hver morgen, og alle voksne er klar til at kunne flytte sig derhen, hvor behovet er.

Medbestemmelse

Barnet skal ikke låses fast i en konstellation, hvis det søger en anden. De kan afleveres der, hvor de er tryggest, må gerne være på kontoret, kan ønske mad hos madmor og bestemmer selv, hvad de vil den dag. De lærer ikke, at det er for varmt med gummistøvler i 25 grader, hvis ikke de får lov til at prøve.

Samarbejde

Det kan være svært at acceptere, at alle børn er alles børn, for det kan være, at en har et blik og en faglig vurdering af et barns udvikling, mens en anden har et radikalt andet blik. Man får følelser i klemme. Det kræver en stærk evalueringskultur: Er reglerne med til at gøre det, vi vil, eller modarbejder de vores mål?

KILDE: LEDER I BØRNEHUSET GNISTEN, MAJ LUFFE ANDERSEN

UNDERSØGELSEN OM ROBOTSTØVSUGERE

To tredjedele er enige eller delvist enige i, at de oplever, at brugen af robotstøvsugere forringer rengøringsstandarden hos borgerne.

Generelt er 72 procent dog helt eller delvist enige i, at de er positivt indstillet overfor robotstøvsugere i ældreplejen.

Tallene er på baggrund af de 138, som i medlemsundersøgelsen om velfærdsteknologi svarede, at de i forbindelse med deres arbejde mødte borgere, der benytter robotstøvsugere.

KILDE: MEDLEMSPULSEN, FORÅRET 2024

ILLUSTRATION: LAUGE HØSKULDSSON ELSØE-MADSEN

ROBOTSTØVSUGEREN SKABER DEBAT:

Ren fornøjelse eller beskidt beslutning?

Er der noget, der fører forskellige meninger med sig, er det brugen af robotstøvsugere. Fagbladet FOA har kigget på argumenterne for og imod.

AF LAURITS ERIKSEN OG ALLAN WAHLERS | FOTO: RASMUS HARGAARD BREUM

Rikke Rasmussen
Social- og sundheds-
hjælper

Hjemmeplejen i
Nordfyns Kommune

Birger Benjamin Petersen
Social- og sundheds-
assistentelev

Hjemmeplejen i
Kalundborg Kommune

Ideen med robotstøvsugere er god, men det er slet ikke en perfekt løsning.

Det mener social- og sundhedshjælper Rikke Rasmussen fra hjemmeplejen i Nordfyns Kommune, hvor den rullende rengøringshjælp blev indført for nogle år siden.

”Vi oplever tit, at der er problemer. Enten får borgerne ikke sat dem til, eller også har den ikke støvsuget ordentligt,” siger hun.

”Så skal vi alligevel hen og feje, inden vi kan vaske gulvet. For det fungerer ikke at køre en våd moppe rundt i skidt. Det er måske borgernes egen skyld, men

FOR

Mindsker slid på krop

Sparer tid, så man kan fokusere på borgernære opgaver

Sparer penge

Nemme at bruge, særligt på glatte gulve

Kan støvsuge hver eneste dag

Fylder ikke så meget

IMOD

Har svært ved at støvsuge i alle hjem på grund af indretning

Skal tømmes ofte, hvilket kan være besværligt

Nogle borgere kan ikke administrere det tekniske

Gør ikke grundigt nok rent, hvilket kan medføre dårlig hygiejne og i værste fald mere syge borgere

Fungerer ikke for borgere med demens

jeg kan jo ikke bare efterlade det halv-beskidt, for så føler jeg ikke, jeg har gjort mit arbejde,” siger Rikke Rasmussen.

Ifølge DR har mere end 30 kommuner enten indført robotstøvsugeren i hjemmeplejen eller har planer om det.

Bedste løsning efter forholdene

Anderledes positiv er social- og sundhedsassistentelev Birger Benjamin Petersen fra hjemmeplejen i Kalundborg Kommune.

”Der kommer flere ældre, og efterspørgslen på personale kan ikke følge med. Robotstøvsugeren kan frigive tid, og de minutter skal bruges på flere af de nødvendige opgaver, i stedet for at vi hele tiden skal hoppe over, hvor gærdet er lavest,” siger Birger Benjamin Petersen.

Han vil ikke kalde sig selv direkte tilhænger af robotstøvsugere, men han mener, at det er den rigtige løsning, så længe der er mangel på personale.

”I en ideel verden havde vi tid til at støvsuge hele huset og tage en tår kaffe med borgeren bagefter. Men det er ikke muligt lige nu, desværre.”

God, der hvor det giver mening

Formanden for Social- og Sundhedssektoren i FOA, Tanja Nielsen, er tilhænger af robotstøvsugerne. Men med visse forbehold.

”Jeg synes, robotstøvsugere er en rigtig god idé, hvor det giver mening. Men man skal vurdere fra borger til borger, hvem der har gavn af den.”

Tanja Nielsen har på nærmeste hold oplevet både et godt og et dårligt eksempel.

”Hos min daværende svigermor var robotstøvsugeren velfungerende. Hun syntes, det var hyggeligt, at der kom den der fidus, som drønedede rundt på gulvet. Omvendt sagde min gamle far, da kom-

munen indførte dem, at han skulle ikke have en robot kørende rundt.”

Ifølge Tanja Nielsen kan der opstå konflikter, hvor plejepersonale bliver en skydeskive for frustrationer:

”FOAs medlemmer er frontpersonalet, og de står desværre på mål for rigtig mange af de politiske beslutninger, der bliver truffet.”

Hvad kunne et godt svar være i sådan en situation?

”Jeg tror, jeg ville sige: ’Jeg kan godt forstå, at du er frustreret, men det er jo desværre en politisk beslutning, der er truffet her i kommunen. Hvis du har noget at sige om det, så kontakt politikerne. Det er dem, der kan ændre det her.’”

En test fra Forbrugerrådet Tænk viste sidste år, at robotstøvsugere ikke egnede sig til grundig rengøring. Jo mere fri gulvplads og jo glattere gulv, desto bedre fungerer den. ★

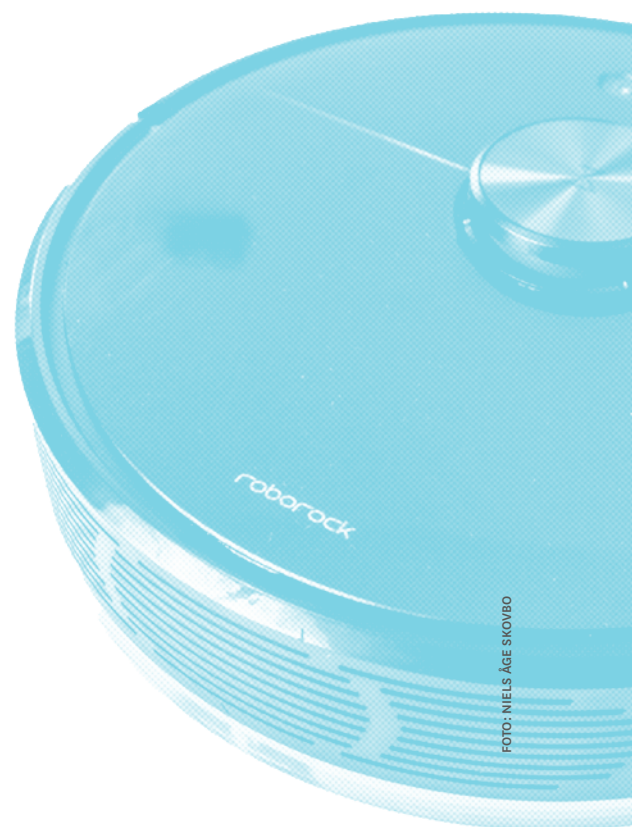

FOTO: NIELS ÅGE SKOVBO

Kommunen glemte at give Henning 340.000 kroner

Haderslev Kommune opdagede lønfejl og efterbetalte efter forhandlinger med FOA 7 millioner kroner til 29 personlige hjælpere – heriblandt Henning Schmidt Olsen.

AF MORTEN BRUUN | FOTO: TOBIAS STIDSEN

Lige siden Henning Schmidt Olsen i 2011 blev ansat som personlig hjælper for sin hustru Nukajaraq, havde han regnet med, at lønudbetalingerne fra Haderslev Kommune kørte lige efter bogen.

Det gjorde de ikke. Men det blev han først opmærksom på, da kommunen selv fandt ud af, at der var sket en fejl: Gennem flere år havde man glemt alle de såkaldte 'arbejdstidsbestemte ydelser', og derfor havde Henning Schmidt Olsen ikke fået de tillæg for blandt andet aften-, nat- og søndagsarbejde, han havde krav på.

Det betød, at han for nylig fik efterbetalt lige knap 340.000 skattepligtige kroner, og det er han selvfølgelig ret tilfreds med.

"Jeg havde aldrig selv opdaget det," siger Henning Schmidt Olsen.

Går 10 år tilbage

Han er ikke den eneste, der har grund til at glæde sig. I alt har 29 personlige hjælpere fået efterbetalt tilsammen 6.945.917 kroner af Haderslev Kommune – fordelt på beløb, der ligger fra 12.000 kroner til en halv million. Og tallene er kun blevet så store, fordi FOA Sønderjylland gik ind i sagen.

"Oprindeligt tilbød kommunen de pågældende, at de kunne få efterbetalt 5 års tilgodehavender. Og så skulle de

selv dokumentere, hvor meget de havde til gode, men det modsatte vi os," siger Eva Strandbygaard, der er næstformand i fagforeningens sosu-sektor.

Hun pegede på, at det var kommunen selv, der som arbejdsgiver og ansvarlig for fejlen måtte skaffe dokumentation. Og derudover skulle regnestykket dække over de seneste 10 års udbetalinger.

"De krav blev imødekommet, og nu kan vi kun udtrykke tilfredshed med kommunens håndtering af hele sagen," siger Eva Strandbygaard.

Fra murer til personlig hjælper

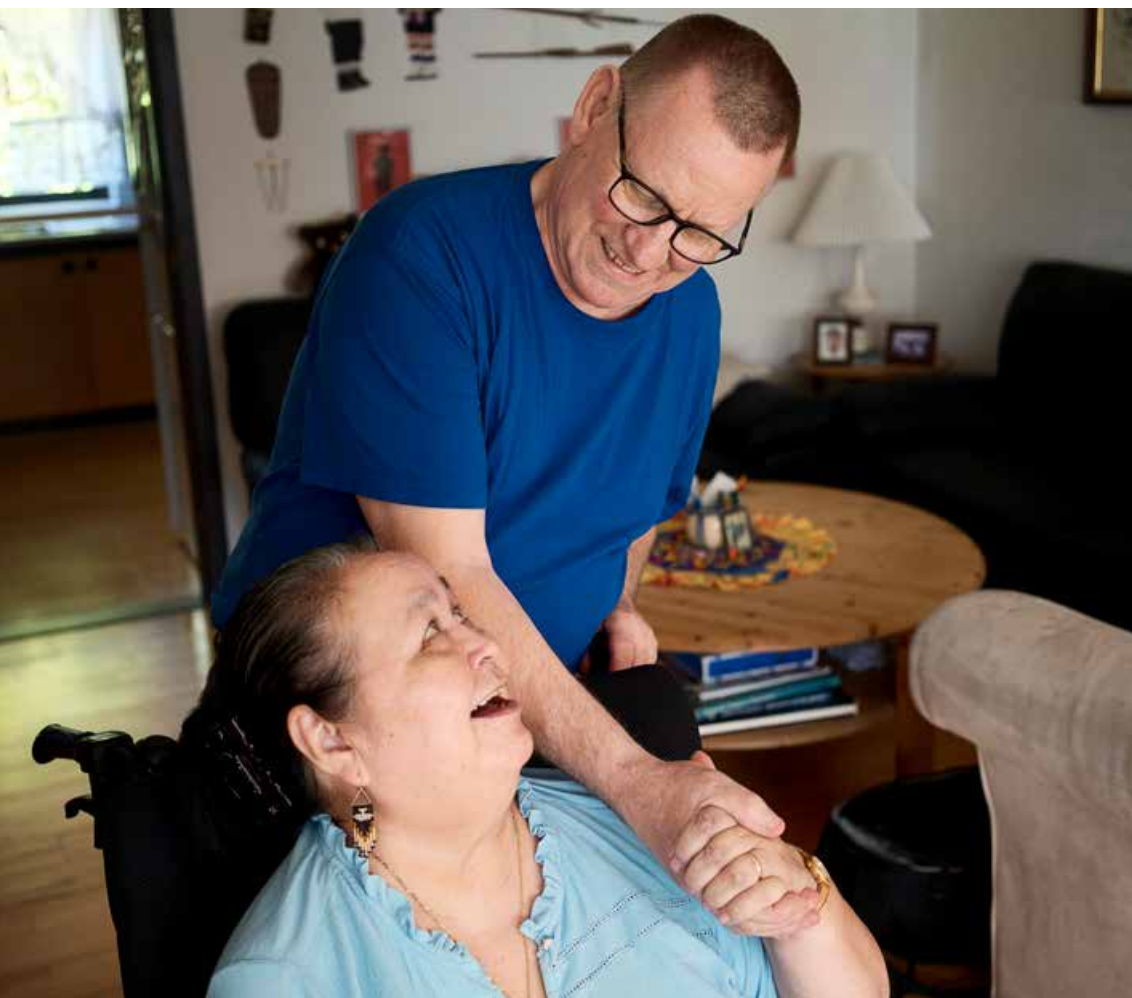
Den 65-årige Henning og den et år ældre Nukajaraq Schmidt Olsen boede begge i Haderslev, da de mødtes midtvejs i deres voksenliv og bosatte sig i hendes grønlandske fødeby Sisimiut.

De vendte dog tilbage til det sønderjyske, da hun blev ramt af en blodprop i hjernen. Det skete samtidig med, at han måtte opgive sit murerfag på grund af nedslidning – og under sit første møde på jobcentret i Haderslev blev anbefalet at blive hustruens personlige hjælper. Siden har han haft ansvar for alt fra hendes omsorg og pleje til rengøring og madlavning.

"Vi har kun hjælp til det med medicinen. Det vil jeg ikke stå for, så der kommer en medarbejder fra hjemmeplejen," fortæller Henning Schmidt

Har du brug for hjælp
Kontakt din FOA-fagforening
via foa.dk/afdelinger

I 11 år har Henning Schmidt Olsen passet sin hustru Nukajaraq uden at få de korrekte tillæg. Nu er fejlen rettet – og pengene forstærker parrets mulighed for igen at besøge Grønland, hvor de boede, da hun blev ramt af en blodprop i hjernen.

Olsen, der i dag er på Arnepension og supplerer den indtægt med 15 timer som personlige hjælper. Nukajaraq Schmidt Olsen lægger ikke skjul på, at hun er mere end tilfreds med den model. Ægtefællen er den bedste hjælper, hun kan forestille sig.

”Ja,” svarer hun med stort grin fra sin kørestol, da Fagbladet FOA spørger, om ’ham der Henning gør det godt nok’.

Samtidig peger de på, at efterbetalingen – over 150.000 kroner efter skat – nu gør det endnu mere realistisk at indfri ægteparrets meget store ønske om at besøge Grønland igen. Planen er, at det skal ske næste sommer, når den nye flyrute mellem Billund og Nuuk er åbnet.

FOAs indsats gav nye medlemmer

I FOA Sønderjylland håber fagforeningsformand Bent Holm Poulsen, at kommu-

nens fejl er en enlig svale. Men for en sikkerheds skyld har han opfordret fællestillidsrepræsentanterne i Tønder og Aabenraa – de to øvrige kommuner, fagforeningen dækker – til at tjekke, om man også dér har glemt de arbejdstidsbestemte ydelser til de personlige hjælpere.

”Samme opfordring kan vi sende til alle øvrige FOA-fagforeninger. Den her sag viser jo, at det kan handle om mange penge,” siger Bent Holm Poulsen.

Flere af de personlige hjælpere i sagen fra Haderslev har en anden hovedbeskæftigelse ved siden af jobbet med at passe pårørende. De er derfor organiseret i andre forbund, men det blæste FOA Sønderjylland på. Alle fik hjælp.

”Og det har da båret frugt. Nogle af dem har meldt sig ind i FOA på grund af den her sag,” siger fagforeningsformanden. ★ MOER@FOA.DK

Vi har kun hjælp til det med medicinen. Det vil jeg ikke stå for, så der kommer en medarbejder fra hjemmeplejen.

HENNING SCHMIDT OLSEN
PENSIONIST OG PERSONLIG
HJÆLPER FOR SIN KONE

CHARLOTTE POULSEN:

ANNETTE ELSKER ALT VED SIT ARBEJDE

Charlotte Poulsen, social- og sundhedshjælper på plejecentret Nyvangsparken i Kalundborg, roser sin kollega Annette Månsson.

Hvorfor fortjener Annette et kram?

Annette er sådan en kollega, der har ens ryg. Når du er sammen med hende, så står du ikke alene. Hvis vi står og river og slider med en kørestol, smider hun, hvad hun har i hænderne og hjælper til, så vi kan passe på os selv. Indimellem fylder hun min drikkedunk op med koldt vand, så jeg husker at drikke nok.

Hun er god, varm hjertet og har humor. Hun kan finde på at tage en hat eller en paryk på fra en hawaii-fest og løbe igennem rummet for at skabe lidt glæde og få de ældre til at sidde og grine. Og mens hun står og smører mad, kan hun begynde at danse lidt til siden, bare for at få én til at grine. Hun er altid god for fis og ballade på den gode måde, og hun er også meget professionel og respektfuld.

Hun har empati for alle mennesker. Hun er overfor borgerne, ligesom hun er overfor os andre – glad, omsorgsfuld og kærlig. Og hun giver altid et godt kram. Annette elsker alt ved sit arbejde – det er en kæmpe inspiration. ★

AF ALLAN WAHLERS | FOTO: JACOB NIELSEN

KRAMMET
GÅR TIL

Annette Månsson
Social- og
sundhedshjælper

Har du en skøn kollega, der fortjener et kram her på siden, så skriv til redaktionen@foa.dk. Du får et valgfrit gavekort på 250 kr. til Matas, Imerco, H&M eller Nordisk Film Biografer, hvis vi bruger dit tip.

Tjek dine forsikringer og få **200 kr.** til shopping

Hos Alka ved vi godt, at hverdagen kan være lidt kaotisk. Derfor synes vi, at det skal være enkelt at tjekke sine forsikringer.

Vi har gjort det let at bestille et forsikringstjek hos os. Så ved du, at du er rigtigt forsikret og ikke betaler for meget. Uanset om du skifter til Alka eller ej, modtager du et gavekort til shopping på **200 kr.**, når du har gennemført forsikringstjekket.

Medlemmer af FOA får **10% rabat** samt en indboforsikring til kun 121 kr.* om måneden.

*Pris er ved selvrisiko på 2.000 kr. og ekskl. garantifond og naturskadeafgift.

Bestil let på alka.dk/foa-modebook eller ring 70 12 14 16.

FOA | **alka**

FrøSnaPpeR Byen

Nyt 18.000 m²
legeunivers

Frilands
museet

NORDEA
FONDEN

VERDEN ER MERE END DANMARK

På erhvervsskolerne har elever mulighed for at arbejde med deres fag i udlandet ved at tage dele af deres oplæringsperiode udenfor Danmarks grænser. Her kan du læse mere om muligheden og møde fem, der har prøvet det.

AF LAURITS ERIKSEN OG ALLAN WAHLERS | FOTO: PRIVAT

Hvordan er det at arbejde i en børnehave i Helsinki, et hotel i Frankfurt eller et plejehjem i Barcelona?

Det er der hvert år elever i FOAs faggrupper, som får et unikt indblik i.

”De lærer ufattelig meget af at prøve det,” siger Annie Philipsen, der er international koordinator på SOSU H.

Hvert år sender skolen et sted mellem 20 og 25 elever – både yngre og ældre – af sted på oplæring i udlandet. Opholdet varer i fem uger, og det foregår typisk i slutningen af uddannelsen til enten sosu-hjælper, sosu-assistent eller pædagogisk assistent.

”De oplever nogle helt andre vilkår. I Danmark er det meget sjældent, at man ikke har sin egen bolig på et plejehjem. I andre europæiske lande kan eleverne for eksempel opleve, at folk bor i samme rum, og det oplever de som meget begrænsende for de borge-re, der skal bo sådan resten af livet,” fortæller Annie Philipsen.

”De skal lære at gøre tingene på en ny måde, men uden at gå på kompromis med det, de har lært i Danmark. Og det skal ske uden at overskride folks grænser – samtidig med at man måske overskrider sine egne grænser. Man vokser af at klare sig i sådan en situation.”

Ghana er kommet med i puljen

Udover de faglige input, sker der typisk også en personlig udvikling.

Annie Philipsen husker for eksempel, at en gruppe studerende kom til Finland og fik lidt af et kulturchok. Så gik de ind på en café og præsenterede sig, og så endte det med, at ejeren tog dem med til en masse forskellige ting.

”De endte med at have et fantastisk ophold, hvor de fik nye venner. Både fagligt og personligt havde det været virkelig givende,” siger hun.

Normalt er det lande i EU som Finland, Holland, Tyskland og Spanien, SOSU H og de andre erhvervsuddannelser samarbejder med. Men snart

vil der også være elever på SOSU H, som kan få deres oplæringsforløb i det afrikanske land Ghana – med en donation fra Globuspuljen og i kraft af et samarbejde mellem blandt andet FOA og den ghanesiske søsterfagforening HSWU. De fire første social- og sundhedsassistentelever skal af sted til november.

Hos FOA glæder fagpolitisk ordfører for uddannelse Helena Mikkelsen sig over, at elever på erhvervsuddannelserne har muligheden for et udlandsophold.

”Det er med til at gøre erhvervsuddannelserne endnu mere attraktive. Jeg kan ikke forestille mig andet, end at de får nogle virkelig gode input med hjem – og at de også lærer nogle gode ting fra sig fra Danmark,” siger hun.

Helena Mikkelsen peger på, at udlandsophold også var en del af en politisk aftale om at styrke erhvervsuddannelserne, som blev indgået i juni. ★

FRUGTEN LÅ OVER DET HELE

Laura Demant
(SOSU Fyn)
**Oplæring i børnehaver
i Reykjavik, Island**

I Island bestemmer børnene selv, hvad de vil lave. Jeg oplevede slet ikke struktur og rammer på samme måde, som vi gør i Danmark. De var mere frie, men nåede til gengæld aldrig at fordybe sig i en leg, før de gik videre til en ny aktivitet. Hver dag lavede pædagogerne en stor frugtskål, som børnene selv måtte tage af. I Danmark er jeg vant til, at vi vil spise frugten sammen, men de løb rundt med frugten, så den lå over det hele.

Til frokost spiser børnene fisk, lever og blodpølse. De får fiskeolie, vitaminer og kosttilskud, hvilket jeg slet ikke tror, man gør i Danmark på samme måde. Det er nok, fordi vejrforholdene er så hårde. Jeg så ikke solen de første to uger, jeg var i landet.

Her går man meget op i at tale om køn og seksualitet med børnene. Børnehaven havde næsten kun kønsneutralt legetøj og farver, og der hang et regnbueflag sammen med det islandske flag. Der var også mange tosprogede børn. Derfor kunne alt personale ’Tegn til tale’, som de brugte til at kommunikere med børnene. Det var virkelig smart. ★

BØRNENE SPISER SOM KONGER

Ann Maria Florin Skov
(SOSU Fyn)
Oplæring i vuggestue
i Voiteur, Frankrig

I Danmark har jeg aldrig set et barn spise brie. I Frankrig får børnene ost til hvert måltid. Børnene spiser som konger, og de får blandt andet risotto og fyldte pastaer til frokost.

Dagen går med sanglege og forskellige aktiviteter. Vi er aldrig udenfor, for pædagogerne synes, at det er for koldt. De kiggede måbende på mig, da jeg fortalte, at vi i Danmark lader børnene sove middagslur udendørs.

Herhjemme har jeg lært, at børn skal være gode til at lege sammen.

I Frankrig ser man modsat, at børnene mere leger for sig selv. Pædagogerne går op i, at børnene skal være selvstændige. De skal selv lære at vende sig, og vi må ikke hjælpe dem med at gå og kravle. Her er det også forældrene, der dikterer, hvad der skal ske i vuggestuen. Pædagogerne skal skrive alt ned til den mindste detalje på en iPad, så forældrene kan følge med hjemmefra, om hvornår børnene sover, hvor meget mad de spiser og så videre. Det tror jeg slet ikke, vi ville have tid til at gøre i Danmark. ★

TID TIL DET HELE MED ET SMIL PÅ LÆBEN

Linda Stefánsdóttir
(SOSU Østjylland)
Oplæring på plejehjem
i Reykjavik, Island

Hvis man ikke vil gå ned med stress, så kan jeg anbefale et arbejde i Island. Jeg mødte ind om morgenen klokken 8, hvor jeg spiste morgenmad sammen med mine kolleger. Derefter gik vi i gang med at hjælpe borgerne op fra sengen og klare opgaverne i et roligt tempo. Der var en læge på plejehjemmet hver formiddag, som hjalp med de borgere, der havde det dårligst. Vi havde tid til at lave aktiviteter hver eneste dag, og det var tydeligt at se, hvor meget glæde borgerne havde af det.

Vi social- og sundhedsassistenter har langt mere travlt i Danmark.

Men på trods af at vi løber hurtigt, er vi gode til altid at komme på arbejde med et smil på læben. Her knytter man hurtigt et tæt bånd til borgerne, og det er unikt for vores land, synes jeg. Måske er det fordi, borgerne bor længere fra deres pårørende her, end de gør i Island. Vi har også langt mere fokus på ergonomi i Danmark, hvor jeg følte, de mangler nogle kundskaber i Island. ★

OPGAVERNE FLYTTER UDENDØRS

Mads Hansen
(CELF)
Oplæring som ejendomsservicetekniker i Lübeck, Tyskland

I Tyskland nyder man livet i naturen. Det har jeg fundet ud af på mit oplæringsophold i Lübeck, hvor jeg blandt andet arbejder på et hotel og på en gård. På hotellet sørger jeg for, at alle værelser er i orden, og på gården er jeg blandt andet ved at opbygge et campingområde. Her er butikkerne lukket om søndagen, og tyskere bruger gerne deres fritid i naturen. Som ejendomsservicetekniker er der derfor mange opgaver, der skal klares udendørs. Jeg lærer meget om genbrug og restaurering, hvilket jeg ikke ville få mulighed for i Danmark. Vi laver alt fra bunden og benytter os af de ting, vi har til rådighed.

Den største forskel på at arbejde i Danmark og Tyskland er nok lønnen, som jeg oplever, er lavere hernede. Jeg fornemmer også, at tyskerne arbejder mere, end vi gør her i Danmark. En stor forskel er også vores IT-løsninger, som er langt bedre i Danmark. Tysklands IT-system er langsomt, og der er intet af det, der arbejder sammen. Det er vigtigt, at sådan noget spiller, når man er ejendomsservicetekniker. ★

”

Der er ingen, der forventer, at man skal være færdig på et bestemt tidspunkt. Det vigtigste, vi lærte, var, at man ikke har brug for mange midler for at gøre en stor forskel.

SALINA ANDERSEN, SOSU ØSTJYLLAND
EFTER SIT OPHOLD I GHANA

PLADS TIL AT NYDE BORGERNES SELSKAB

Salina Andersen, Emilie Nyborg og Berenice Newby
(SOSU Østjylland)
Oplæring i hjemmepleje og sygehus
i Accra og Dormaa, Ghana

Vi boede i et stort hus i et af hovedstadens slumkvarterer. De første tre uger arbejdede vi i den udekørende hjemmepleje, som bød på udfordringer, vi ikke lige havde lært på sosu-skolen i Danmark. For eksempel skulle vi behandle sår, der var fyldte med maddiker. Vi måtte derfor improvisere for at finde løsninger, og vi måtte bruge de hjælpemidler, vi havde til rådighed. Den lokale medicin var stærk, og de brugte meget antibiotika. Mange af borgerne ville helst bruge urtemedicin, men vi prøvede at overbevise dem om, at det var bedre med professionel hjælp.

Efter tre uger rejste vi nordpå, hvor vi arbejdede på et sygehus. Her var vi blandt andet på akutafdelingen, hvor der var mange patienter med HIV og malaria. Det var hårdt at se de patienter, for vi vidste, at vi ikke kunne stille noget op.

Selvom Danmark tydeligvis har et langt mere velfungerende velfærds-system end Ghana, tror vi alligevel, der er ting, vi kan lære af landet. I Ghana har de ikke den stramme tidsplan, vi kender herhjemme fra. De havde tid til at nyde borgernes selskab – nogle gange hyggede de faktisk lidt for meget. De har en mere afslappet tilgang til jobbet, og der er ingen, der forventer, at man skal være færdig på et bestemt tidspunkt. Det vigtigste, vi lærte, var, at man ikke har brug for mange midler for at gøre en stor forskel. ★

DET SKAL DU VIDE – INDEN DU LÆGGER REJSEPLANER

- Inden du bliver sendt til udlandet, har du haft grundige samtaler med oplæringsvejledere og andre på din uddannelse.
- Din arbejdsplads skal også give grønt lys.
- Det er både spændende og krævende at sidde på en fremmed arbejdsplads, hvor du skal lære forholdene at kende – samtidig med at du måske ikke forstår sproget.
- Du skal bo sammen med elevkammerater, og selv om I ikke behøver at være perlevenner, skal I stadig have det til at fungere i fem uger.
- Vær forberedt på, at du kan få perioder med hjemve, mens du er af sted.

&

Tag fat i din oplæringsvejleder, hvis du vil høre mere – og læs mere om de forskellige ordninger her

EU's Erasmus+ program

OPU-ordningen under Uddannelses- og Forskningsministeriet

HUSK!**23. september**

kan du udfylde dit dagpenge- eller efterlønskort på foa.dk/find-blanketter. Se oversigt over alle datoer på foa.dk/udbetalingsperioder.

Husk at du kan du ringe til FOAs A-kasse i tidsrummet 8 til 18 på alle hverdage. Vores telefonnummer er **46 97 37 77**.

Nyt job?

Find dit nye job på foa.dk/foajob.

Få ansøgningshjælp

Har du svært ved at skrive ansøgninger, eller har du brug for lidt inspiration, kan du få hjælp til at skrive din jobansøgning ved hjælp af kunstig intelligens via vores hjemmeside. Alt, du skal bruge, er et stillingsopslag og dit CV.

Du finder ansøgningshjælperen på denne side: foa.dk/ansøgningshjaelper.

Digital post

Har du husket at tjekke din post fra FOA? Det gør du på foa.dk/post. Husk, at du på Mit FOA i øverste højre hjørne på hjemmesiden kan se og evt. ændre, hvordan du får besked, når der er post til dig. Vi anbefaler, at du både får besked pr. mail og sms.

BRUG FOR AT UDVIDE DINE KOMPETENCER?

Kender du dine muligheder for at komme i job med løntilskud eller i virksomhedspraktik, mens du er ledig?

AF METTE WIEDERHOLT PEDERSEN

I et job med løntilskud kan du komme ud på en arbejdsplads i op til 6 måneder hos en privat arbejdsgiver og op til 4 måneder hos en offentlig arbejdsgiver.

Du kan komme i virksomhedspraktik på en arbejdsplads i op til 4 uger.

Nedenfor kan du læse mere om mulighederne.

Økonomien, hvis du skal i job med løntilskud

Hvis du bliver ansat med løntilskud hos en privat arbejdsgiver, får du almindelig overenskomst-mæssig løn, pension og arbejdstid. Arbejdsgiveren modtager et løntilskud på 88,92 kr. pr. time. Det er ikke muligt at få tilskud til transport, idet du er omfattet af skattereglerne om kørselsfradrag.

Hvis du bliver ansat med løntilskud i en offentlig virksomhed, får du en fast timeløn på 138,16 kr. Arbejdsgiveren får et løntilskud på 129,13 kr. pr. time.

Din samlede løn svarer til dine dagpenge som ledig – dog får du fuld pension af den løn, du ville have fået, hvis du havde været almindeligt ansat. Arbejdstiden fastsættes individuelt og vil fx for en fuldtidsforsikret dagpenge-modtager som udgangspunkt være på 37 timer. Det er muligt at få tilskud til transport (befordringsgodtgørelse).

Fælles for både privat og offentlig ansættelse er, at du er omfattet af den almindelige lovgivning for lønmodtagere, fx funktionærloven, ligebehandlingsloven, arbejdsmiljø- og arbejdsskadeloven m.m.

Økonomien, hvis du skal i virksomhedspraktik

Du er ikke ansat under virksomhedspraktik, så du får ikke løn. Du modtager dine sædvanlige dagpenge, og du er omfattet af lovgivningen om arbejdsmiljø, ligebehandling og arbejdsskader. Din arbejdstid er på op til 37 timer om ugen.

Hvornår kan du komme i løntilskuds-job eller i virksomhedspraktik?

Du har ret til at komme i job med løntilskud, når du har været ledig i 6 måneder. Er du over 50 år, er du enlig forsøger, eller er du uden en almen eller erhvervsrettet uddannelse, har du ret til at komme i job med løntilskud allerede fra første dag, du er ledig. Hvis du ikke selv kan finde en arbejdsgiver, kan du få hjælp i a-kassen eller hos jobcentret. Du kan komme i virksomhedspraktik, når den er aftalt mellem arbejdsgiveren og jobcentret. Det skal fremgå af aftalen, hvad der er aftalt om formål, indhold, varighed og omfang af virksomhedspraktikken. Det er gratis for en arbejdsgiver at have dig i virksomhedspraktik, og hvis du selv finder en arbejdsgiver, som vil have dig i virksomhedspraktik, har du ret til at være i virksomhedspraktik i op til 4 uger. Det er arbejdsgiver, der ansøger jobcentret om virksomhedspraktikken. Du kan få yderligere oplysninger på [Star.dk](https://star.dk) – søg på virksomhedspraktik. Du kan også få hjælp hos a-kassen og i jobcentret.

Mere info

Du kan læse mere om løntilskud og virksomhedspraktik på foa.dk/a-kasse/pjecer under afsnittet 'Pjecer om ledighed', men du er altid velkommen til at kontakte a-kassen. Vi sidder parat alle hverdage fra 8-18 på 46 97 37 77. ★

REDAKTIONEN@FOA.DK

KARTOFFELTORTILLA

Som der også bliver sat fokus på med Middag 2024, må vi ikke glemme at spise kartofler. Det er en vidunderlig mættende knold i rodfrugtfamilien, som kan bruges på så mange måder, både varm og kold. Savner du inspiration til en velsmagende madpakke, der kan holde energien oppe, så læs med her.

AF KATRINE KLINKEN | FOTO: LINE FALCK

TIP!
Medtænk
madpakken til
næste dag, når
du laver aftens-
mad, det giver
variation

TOP!
Aioli-dip er
god til brød og
rå grøntsags-
stænger

Kartoffeltortilla med aioli

6 portioner

Kartoffeltortilla

1 stort løg
2 spsk. olivenolie
1 kg kartofler
2-3 kviste frisk timian eller
½ tsk. tørret timian
4 æg
2 dl mælk
ca. 1 spsk. groft salt
Friskkværnet peber

Aioli

2 dl mayonnaise
4-6 fed hvidløg, knust
1 tsk. stødt cayennepeber
salt og friskkværnet peber
1 håndfuld hakket persille

Tilbehør

Godt hvidebrød og gulerødder

Sådan gør du

Kartoffeltortilla

Pil og hak løget. Steg det i olivenolie, så det er klart. Skræl og riv kartoflerne groft og lad dem stege med i gryden i ca. 5 min. under omrøring. Tilsæt timian til kartoffelblanding og fyld i en springform (24 cm) beklædt med vådt bagepapir – så er det let at lægge i formen. Pisk æg sammen med mælk, krydr med salt og peber og hæld det i formen. Bag, dækket med bagepapir i ovnen ved 175 grader i 30 min. Fjern papiret og bag videre i ca. 20 min., til tortillaen er lysebrun. Stik med en lille kniv og mærk, om den er helt mør.

Aioli

Rør mayonnaise med knust hvidløg, stødt cayennepeber og persille. Smag til med salt og peber.

Katrine Klinken er kok og ernærings- og husholdningsøkonom og arbejder som madskribent.

Læs mere
[instagram.com/katrineklinken](https://www.instagram.com/katrineklinken)

FREDERIKSSUND

Seniorklubben. 18. sep. kl. 13: Musikalsk underholdning v. Finn Bendixen, som fortæller om dansens historie. | 23. okt. kl. 13: 'Bali – Gudeøerne' v. Peer Fauriskov, som viser billeder og fortæller om Bali. | 13. nov. kl. 13: Matador og modernitet – hvordan blev vi dem, vi er? v. sognepræst Andreas Christensen fra Hellig Kors Kirke.

HORSENS

Afdelingen. 1. dec. kl. 10-12.30 eller kl. 14-

16.30: Juletræsfest for medlemmer og deres børn/børnebørn indtil 13 år på Bygholm Park Hotel. Maks. 3 voksne. Billetsalg hele oktober (afd. lukket onsdag). Bemærk at prisen pr. deltager er 50 kr. Betales kontant med lige penge eller via MobilePay. Prisen er inkl. godtepose, frugt og sodavand til børn. Kaffe m. kage til voksne. Pølser kan købes på stedet.

MIDTJYLLAND**Social- og Sundhedssektoren og Kost- og Servicesektoren.**

26. sep. kl. 17-19.30: Generalforsamling i Grønnegade 13, Viborg. Tilmelding via website er nødvendig ift. forplejning. Dagsorden udsendes og kan senest 4 uger før findes på websitet. **Pædagogisk Sektor.** 31. okt. kl. 17.30-20.30:

Generalforsamling i kælderens Grønnegade 13, Viborg. Tilmelding via website er nødvendig ift. forplejning. Dagsorden udsendes og kan senest 4 uger før findes på websitet.

ODENSE

Servicesektoren. 6. nov. kl. 19: Generalforsamling i Salen, FOA Odense, Vesterbro 120, Odense. Dagsorden jf. lovene. Indkomne forslag skal være sektoren skriftligt i hænde senest 23. okt. kl. 12. Ved personvalg kan der ved fremmøde i afdelingens åbningstid – eller efter aftale – skriftligt afgives stemme fra og med 31. okt. til 6. nov. kl. 12. Deltagelse i spisning kl. 18 forudsætter tilmelding på foa.dk/odense senest 30. okt.

Pædagogisk Sektor. 12. nov. kl. 19: Generalforsamling i Salen, FOA Odense, Vesterbro 120, Odense. Dagsorden jf. lovene. Indkomne forslag skal være sektoren skriftligt i hænde senest 29. okt. kl. 12. Ved personvalg kan der ved fremmøde i afdelingens åbningstid – eller efter aftale – skriftligt afgives stemme fra og med 6. - 12. nov. kl. 12. Deltagelse i spisning kl. 18 forudsætter tilmelding på foa.dk/odense senest 5. nov.

Social- og Sundhedssektoren. 21. nov. kl. 19: Generalforsamling i Marienlystcentret, Windelsvej 138, Odense. Dagsorden jf. lovene. Indkomne forslag skal være sektoren skriftligt i hænde senest 7. nov. kl. 12. Ved personvalg kan der ved fremmøde

i afdelingens åbningstid – eller efter aftale – skriftligt afgives stemme fra og med 15. - 21. nov. kl. 12. Deltagelse i spisning kl. 18 forudsætter tilmelding på foa.dk/odense senest 14. nov.

RANDERS

Afdelingen. 9. okt.: Generalforsamling i Randers FC's lokaler: Cep-heus Randers, Viborgvej 92, Randers NV. Dagsorden findes på foa.dk/randers senest 9. sep. Der tages forbehold for mulige ændringer i forbindelse med afviklingen.

SILKEBORG-SKANDERBORG

Teknik og Servicesektoren. 12. nov. kl. 19-21.30: Generalforsamling i FOA-Huset, Granhøjvej 18, Silkeborg. Spisning fra kl. 18-19. Dagsorden jf. lovene. Alle medlemmer modtager skriftligt materiale på mail senest 14 dage før.

Social- og Sundhedssektoren. 13. nov. kl. 17: Generalforsamling hos 3F Granhøjvej 16, Silkeborg. Dagsorden jf. lovene. Alle medlemmer modtager skriftligt materiale på mail senest 4 uger før, hvor materialet også vil være tilgængeligt på afdelingens hjemmeside. Forslag, skal være sektoren i hænde senest 14 dage før. Faggruppe-møde og valg til faggrupperepræsentant er fra kl. 17-18. Der vil være spisning fra 18-19, og kaffe m. kage bagefter.

Pædagogisk Sektor. 6. nov. kl. 19: Generalforsamling hos 3F

Granhøjvej 16, Silkeborg. Dagsorden jf. lovene. Alle medlemmer modtager skriftligt materiale på mail senest 4 uger før, hvor materialet også vil være tilgængeligt på afdelingens hjemmeside. Forslag, skal være afdelingen i hænde senest 14 dage før. Der vil være spisning fra 18-19, og kaffe m. kage bagefter.

Seniorklubben. 12. sep. kl. 13: Vinsmagning m. tapas i FOA-huset. 75 kr./person. | 1. okt. kl. 14: Foredrag m. Jørn Würtz i FOA-huset. Kaffe og lagkage pris 30 kr./person | 20 nov. kl. 13: Julehygge i FOA-huset m. banko. 75 kr./person. | 3. og 5. dec.: Chokoladekursus hos Frellsen i Silkeborg. Maks. 8 pladser pr. dag. 200 kr. kun for medlemmer.

STORSTRØM**Sektorårsmøder.**

12. nov.: Årsmøder for Social og Sundhedssektoren, Teknik, Kost og Servicesektoren samt Pædagogisk sektor. Dagsorden jf. lovene. **Afdelingen.** 27. nov.: Generalforsamling. Dagsorden jf. lovene. Mere om arrangementerne på foa.dk/storstrom efter sommerferien.

SØNDERBORG

Seniorklubben. 5. sep. kl. 14: Sommerlotto i FOA Sønderborg. Tilmelding senest 29. aug. | 19. sep. kl. 13.45: Kør selv tur til genforeningskaffe på Dybbøl Mølle. Tilmelding senest 5. sep. | 24. okt. kl. 14: Fortællinger fra Ukraine i FOA Sønderborg. Tilmelding senest 17. okt. | 14. nov.

kl. 14: Lotto i FOA Sønderborg. Tilmelding senest 7. nov. | 21. nov. kl. 14: Julegætur i Sønderskoven. Afgang fra Naturskolen. Tilmelding senest 14. nov. | 12. dec. kl. 12: Julefrokost i Ulkebøl Forsamlingshus. Tilmelding/betaling senest 28. nov. Tilmelding på 46 97 34 00 eller faglo20@foa.dk. Program for 2024 kan ses på hjemmesiden eller hent det i afdelingen. Som efterløner, førtidspensionist, seniorpensionist og folkepensionist kan du frit benytte dig af Seniorklubbens arrangementer.

SØNDERJYLLAND

Seniorklubben. 18. sep. kl. 14: Besøg Kroghs Grønt, gårdbutik Byllerup Bov. Vi rører i egne biler, og der vil arrangeres samkørsel fra afdelingen kl. 13. Maks. 40 deltagere. Ikkemedlemmer af FOA 100 kr. Tilmelding senest 11. sep. på foa.dk/afdelinger/foa-soenderjylland. | 21. okt. kl. 14: Lottospil i FOAs mødelokaler på Brundevvej 2, Rødekro. Tilmelding senest 14. okt. på foa.dk/afdelinger/foa-soenderjylland. Ret til ændringer forbeholdes. Ved møder i afdelingen er kaffen gratis for alle. Ikke-medlemmer, betaler entréprisen ved arrangementer ude af huset. Husk du automatisk er medlem af seniorklubben som efterløner og pensionist.

MEDLEMPULSEN**Vindere i juli 2024****Hovedpræmievinder**

Lotte Gesche Østergaard, FOA Frederikshavn

Øvrige vindere

Robert Alber Gerken, FOA Roskilde
Kristian Thinning Andersen, FOA Nordsjælland
Lene Zander Laursen, LFS
Susanne Kjelgaard, FOA Nordjylland
Per Hartwich, FOA SOSU

Vinderne modtager et gavekort til Matas, Imerco, Nordisk Film biografer eller H&M. Hovedpræmien er på 1000 kr. De øvrige gavekort er på 300 kr.

Nye deltagere er velkomne på
foa.dk/medlemspulsen

KONTAKT FOA

FOA, forbundshuset
Stauings Plads 1-3
1790 København V

Telefon: 46 97 26 26
Åbningstid:
Mandag-torsdag
8.30-16.00
Fredag 8.30-15.00

FOA-afdelinger

Afd. 1: 46 97 11 00
foa.dk/foa1
Bornholm: 46 97 33 13
foa.dk/bornholm
Frederikshavn: 46 97 11 70
foa.dk/frederikshavn
Frederikssund: 46 97 12 00
foa.dk/frederikssund
Guldborgsund: 46 97 17 50
foa.dk/guldborgsund

Horsens: 46 97 14 55
foa.dk/horsens
KLS: 46 97 15 00
foa.dk/cls
Køge: 46 97 16 00
foa.dk/koege
LFS: 35 44 45 46
foa.dk/lfs
Mariagerfjord: 98 51 21 11
foa.dk/mariagerfjord

Midtjylland: 46 97 30 30
foa.dk/midtjylland
Midt- og Vestjylland:
46 97 14 14
foa.dk/midt-vestjylland
Nordjylland: 46 97 29 00
foa.dk/nordjylland
Nordsjælland: 46 97 33 90
foa.dk/nordsjaelland
Odense: 46 97 18 00
foa.dk/odense

Randers: 46 97 19 00
foa.dk/randers
Roskilde: 46 97 19 90
foa.dk/roskilde
Silkeborg-Skanderborg:
46 97 20 20
foa.dk/silkeborg-skanderborg
Social- og Sundhedsafdelingen:
46 97 22 22
foa.dk/sosu

Vil du også have besked om rabatter og gode oplevelser?

Log på foa.dk/medlemstilbud og sig 'Ja tak' til at FOA må informere dig på e-mail og sms om de gode medlemstilbud.

FOA

Storstrøm: 46 97 28 00
foa.dk/storstroem
Sydfyn: 46 97 27 27
foa.dk/sydfyn
Sønderborg: 46 97 34 00
foa.dk/soenderborg
Sønderjylland: 46 97 35 00
foa.dk/soenderjylland
Trekanten: 46 97 36 10
foa.dk/trekanten

Vendsyssel:
46 97 10 30/46 97 13 46
foa.dk/vendsyssel
Vest: 76 10 93 50
foa.dk/vest
Vestsjælland: 46 97 38 60
foa.dk/vestsjælland
Århus: 89 36 66 66
foa.dk/aarhus

PMF-afdelinger
FOA/PMF Kbh. Syd:
46 97 28 50
foa.dk/foa-pmf-kbh-syd
PMF afd. 1: 46 97 31 01
foa.dk/pmf1
PMF afd. 4: 43 71 66 90
foa.dk/pmf4
PMF Fyn: 46 97 13 13
foa.dk/pmf-fyn

PenSam
Jørgen Knudsens Vej 2
Postboks 282
3520 Farum
Telefon: 44 39 39 39
pensam@pensam.dk
pensam.dk

Redaktionen sluttet

14. august 2024

Indlæg til 'Det sker' sendes til Henriette Monrad, hmon@foa.dk

Frist til nummer 6

9. oktober

Annoncer

Media-Partners
Telefon: 28 57 08 57
jorgen@media-partners.dk

Annoncefrist

Nummer 5
11. september
Nummer 6
6. november

Annoncer og indstik, som er udsendt sammen med Fagbladet FOA, er ikke udtryk for FOAs anbefalinger.

Nummer 5 udkommer

Uge 43 2024

Synspunkter fremsat i Fagbladet FOA er ikke nødvendigvis sammenfaldende med FOAs synspunkter.

Vi tager ansvar for indholdet og er tilmeldt

PRESSE NÆVNET

Medlem af Danske Medier
 DANSCHE MEDIER
OPLAGSKONTROL

Tilsluttet Specialmediernes Oplagskontrol

Oplag:

163.295/13. årgang
Tryk: Stibo Complete
ISSN: 1901-0214

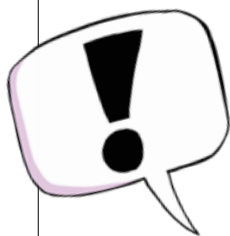

Udgiver:

FOA

Staunings Plads 1-3
1790 København V
Telefon: 46 97 26 26
foa.dk
e-mail: foa@foa.dk

QUIZ

1. Anette Månsson er kendt for sin professionalisme og sit gode humør på det plejecenter, hvor hun arbejder. Hvilket af følgende eksempler bliver nævnt i teksten om hende?

- A. Hun har taget en paryk på fra en hawaiiifest
- B. Hun har kørt kørestolsrace mod beboerne
- C. Hun laver en fantastisk Taylor Swift-parodi

2. Hvad har medarbejdere i Aarhus Kommune fået udleveret, hvis en journalist ringer?

- A. Et balthorn
- B. En lille pjece
- C. En større manual

3. Hvilken lokal FOA-fagforening hjalp dagplejer Anett Sølvberg Rosener godt videre efter en sygemelding?

- A. FOA Færøerne
- B. FOA Sydfyn
- C. FOA Bornholm

4. Hvor stort et beløb fik Henning Schmidt Olsen efterbetalt af Haderslev Kommune før skat, fordi han ikke havde fået diverse tillæg for at passe sin kone hjemme?

- A. Godt 78.500 kroner
- B. 0 kroner
- C. Knap 340.000 kroner

5. Vi er gået tæt på en af illustrationerne i dette nummer af Fagbladet FOA.

Hvad forestiller det?

- A. En kajkant på Strynø Havn
- B. Hjørnet af en makrelmåse
- C. En guldbarre

KAN DU DIT FAGBLAD?

Vær med i lodtrækningen om et valgfrit gavekort på 250 kroner til Matas, Imerco, H&M eller Nordisk Film Biografer. Vi trækker lod blandt de indsendere, der har svaret rigtigt på flest spørgsmål. Du finder alle

svar i dette nummer af Fagbladet FOA. Kun medlemmer af FOA kan deltage i lodtrækningen. Besvar quizzen på fagbladetfoa.dk/quiz senest **26. september**.

Vinder af quizzen i Fagbladet FOA nr. 3/2024 er **Hans Torben Pedersen, Odense**

BLIV SKOLEMEDLEM I DANSK FIRMAIDRÆT

Vi ønsker at skabe mere motion og bevægelse på SOSU-skolerne, fordi vi ved, at motion og bevægelse skaber trivsel – og vedvarende trivsel er nøglen til fastholdelse.

Vores skolemedlemskab indeholder landsdækkende aktiviteter som Ung Cup, Tæl Skridt og Arbejdspladsernes Motionsuge samt årshjul, inspirationskatalog, inspirations- og erfaringsnetværk og bevægelsespolitik. Med mulighed for tilkøb som aktivitetsdag, udstyrspakke, anfører-uddannelse og meget mere.

Læs mere på www.firmaidraet.dk/skolemedlemskab

DANSK
FIRMAIDRÆT

**NY
PODCAST**

**SÅDAN KOMMER
DU MED I KLUBBEN**

Send dine egne dilemmaer
til Dilemmaklubben på
dilemma@foa.dk

**SCAN
OG LYT**

KOM MED I DILEMMAKLUBBEN MED MALIN

Fagbladet FOAs nye podcast hjælper medlemmer med arbejdslivet og privatlivet – og alt det indimellem.

Skal Roya arbejde ekstra? Eller skal hun lade opgaverne på plejecenteret ligge, fordi kollegerne holder pauser og passer på sig selv, som de siger. Vel at mærke kolleger, hun godt kan lide (i fritiden).

Sådan lyder bare et af de alvorlige, betændte, sjove og spidsfindige spørgsmål, som et skiftende panel af seje og dygtige FOA-medlemmer vender og drejer i Fagbladet FOAs nye podcast **'Dilemmaklubben med Malin'**.

For både arbejds- og privatliv – og alt det midt imellem – kan være sindssygt svært at løse på

egen hånd, og her er **'Dilemmaklubben med Malin'** klar til at hjælpe, inspirere og finde løsninger.

Eller som Monia Brøgger-Stoltz fortæller i podcasten, fra dengang hun selv var i Royas sko, hvor de havde aftalt, at højst to medarbejdere måtte gå ud og ryge samtidig, og at det skulle ske efter morgenrullet.

”Og så stod de der fire sammen altid klokken ni midt i morgenrutinen og spurgte mig, om jeg ville med. Men jeg havde jo selv været med til at lave rygereglerne.”

Lyt med på **'Dilemmaklubben med Malin'** på **Fagbladetfoa.dk/podcast** – eller hvor du plejer at lytte til podcast – og bliv inspireret i dit eget liv.

Få de bedste boligrabatter hos PenSam Bank

Få et
SuperGavekort
på 2.000 kr.*
Bestil et banktjek
på pensam.dk/
gavekort

Eksisterende realkreditlån overføres gratis**

* Værdi af SuperGavekortet er på 2.000 kr. Gavekortet kan frit anvendes blandt alle gavekort, produkter og oplevelser på GoGift.com. PenSam Bank har ingen forbindelse til GoGift og PenSam Bank modtager ingen honorering eller lign. fra GoGift i forbindelse med gaven. Husk, at du skal opgive din gave på 2.000 kr. til SKAT på din selvangivelse. Kampagnen er forlænget og kører til og med den 30. september 2024.

** Tilbuddet gælder for dig, der har et realkreditlån på minimum 500.000 kr. **For dig, der har et nuværende realkreditlån**, uanset realkreditinstitut, tilbyder PenSam Bank, at lånet flyttes gebyrfrit, dvs. uden disse omkostninger: Totalkredit gebyr (4.000 kr.), kurtage 0,15%, PenSam Bank gebyr (6.000 kr.), tinglysningsgebyr (1.850 kr.), variabel tinglysningsomkostning (afhænger af lånets størrelse), indfrielsesgebyr fra nuværende institut og gebyr for kurskontrakt (500 kr.). Eventuelt kurstab ved indfrielse og oprettelse betales af dig som kunde. Kursfradrag ifm. kurssikring betales af dig som kunde. **For dig, der er ny kunde uden realkreditlån**, der ønsker at købe bolig: Her betales standard priser. For alle realkreditkunder, der ønsker at bruge kampagne-tilbuddet, er det et krav, at du skal være FOA-medlem eller PenSam-medlem, og du skal have hele din privatøkonomi hos PenSam Bank. Din økonomi skal kunne kreditvurderes til låneforpligtelsen, og NemKonto skal være hos PenSam Bank.

PenSam

FOA